N°. 86. A°. 1859.

ZONDAG EN MAANDAG 10 EN 11 APRIL.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . ƒ 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentien per regel 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

BUITENLAND.

LONDEN den 8 April.

Graaf Derby zeide gisteren in het Hoogerhuis, bij het voorslaan van de tweede lezing der wet op de Indische leening, dat hij maandag het Huis voor zou stellen dank aan de dappere soldaten te bieden die tot demping van den opstand in Indië hebben medegewerkt. Tevens zeide hij dat H. M. voornemens was een gepast gebed te doen opstellen om den Almagtige voor de overwinningen te danken, door de Engelsche wapenen op het tooneel des opstands behaald. De hertog van Argyll uitte het grootste vertrouwen in de onmetelijke finantiële hulpbronnen des Indischen Rijks en verzette zich tegen eene handeling die de Engelsche schatkist voor schulden verantwoordelijk maakt die ten gevolge van den opstand zijn aangegaan. Graaf Ellenborough keurde insgelijks eene daad af, die Engeland tot het waarborgen der aflossing van voor Indië gedane geldleeningen verpligt. De wet is vervolgens ten tweeden male en terstond daarop in committé ten derden male gelezen.

— De circulaire van lord Russell aan de kiezers der City van Londen, die met het verzoek aanvangt om andermaal met hun vertrouwen vereerd te worden, strekt vervolgens tot aanwijzing der voornaamste gebreken in de zoogenaamde hervormingswet, door de Ministers aangeboden. Door de aanneming dier wet, wordt daarin gezegd, zouden de talrijke misbruiken welke vóór de invoering der bestaande hervormingswet bestonden terugkeeren. Bovendien zou het ontbreken van elken maatregel tot verlaging van den census in de vlekken en de scherpe scheidslijn, daardoor tusschen de midden- en arbeidende klassen getrokken, voedsel aan misnoegen gegeven hebben en een klassenoorlog hebben kunnen doen ontstaan. Drie partijen vonden in het Lagerhuis hare verdedigers; de eene wilde de wet bij de tweede lezing verwerpen, de tweede haar bij de behandeling in committé wijzigen, en de derde, bijna uitsluitend beperkt tot degenen die in het bewind zijn, het beginsel der wet goedkeuren. Lord Russell zelven had een amendement tot aanwijzing der voornaamste gebreken bij de tweede lezing het eenvoudigste en beste toegeschenen, en met dit denkbeeld heeft zich de meerderheid vereenigd.

Het algemeen belang eischte de beslissing der zaak in deze zitting. De schorsing der Parlementszaken en het verloren gaan van verscheiden nuttige maatregelen levert een groot nadeel op. De staat der zaken van het Vasteland maakt het ook wenschelijk dat de stem van het Engelsch Parlement tot verdediging van vrede en vrijheid tevens gehoord worde. Een Minister die tot eene ontijdige Parlementsontbinding besloot deed zulks vroeger altijd uit hoofde eener staatkunde die hij voor de Natie voordeelig achtte. Maar de staatkunde des tegenwoordigen eersten Ministers is raadselachtig. Wil hij later dezelfde wet of eene nieuwe aanbieden, of de geheele zaak in het onzekere laten? Niemand weet dit. Wat hem, lord Russell, betreft, wordt hij op nieuw Volksvertegenwoordiger, dan zal hij trachten een wijzen, gematigden en grondwettigen maatregel te helpen aannemen. Over de openbare of geheime stemming zou hij nu niet breed uitwijden; de vooruitgang en rijpheid der openbare meening moest daarover beslissen. Hij was voor de openbaarheid, als het beste rigtsnoer der vrije denk- en handelwijze, maar nogtans huldigde hij het doel dergenen die de ballotage voorstaan en wenschte, even als zij, het vrees aanjagen en de omkooping te weren. Ten slotte zegt hij er zich van te willen onthouden onwaardige drijfveren aan het Ministerie toe te schrijven. Hen die aan het bewind zijn te beschuldigen dat zij zich aan hunne portefeuilles vastklampen en hen die er niet aan zijn van hunkeren naar het bewind te verdenken is eene taal aan alle tijden eigen. Wijs en helderziende te zijn valt moeijelijk, ergdenkend en liefdeloos te zijn valt ligt. Tot verdediging zijner eigene handelingen zal men hem altijd bereid vinden.

Ook lord Palmerston heeft, met het doel om herkozen te worden, eene circulaire aan de kiezers van Tiverton gerigt. Het is, zegt hij daarin, wel degelijk het vraagstuk der Parlementaire hervorming dat door de ontbinding van het Parlement aan hunne beslissing onderworpen is. Zijn Lordschap ontkent dat de Europesche belangen het ontslag der Ministers niet zouden hebben toegelaten, want in dat opzigt onderscheidde dit Kabinet zich door zijne groote zwakheid en zijne stem is over de vraagstukken van buitenlandsche staatkunde nooit gehoord.

— De opgaven der sterfgevallen in de zaturdag geëindigde week wijzen een voortdurend gunstigen gezondheidstoestand dezer hoofdstad aan, naardien zij slechts 1067 bedragen hebben, derhalve ongeveer 100 minder dan in ieder der drie voorafgaande weken en 473 beneden het gemiddelde in dezelfde week der tien vorige jaren.

In de afgeloopen week zijn hier 1837 kinderen, namelijk 952 jongens en 885 meisjes geboren, zijnde 30 boven het gemiddelde in dezelfde week der tien vorige jaren.

— Brieven uit Teheran gewagen van het voornemen der Perzische Regering om de handelsbetrekkingen van dat Land met Europa aanmerkelijk uit te breiden. Het is met het oog hierop dat de heer Stevens tot consul van den Shah op Malta benoemd is, welk eiland als middelpunt is uitgekozen in betrekking tot de talrijke zeehavens die door de Middellandsche Zee bespoeld worden. Volgens dezelfde brieven zullen speciale Ambassadeurs van den Shah bij de Engelsche en Fransche Hoven, van een talrijk gevolg vergezeld, Teheran in het begin van maart verlaten.

— Volgens berigten uit Greytown (Nicaragua) van den 2 maart, was aldaar aangekomen de kolonel sir Morse Cooper, commissaris van de vereeniging tot het daarstellen van het kanaal van Nicaragua, vergezeld van eenige Engelsche officieren. Hij heeft zich dadelijk in betrekking gesteld tot den regeringscommissaris en de consuls van verschillende Natiën. Tevens heeft hij de aanstaande komst van den heer Felix Belly aangekondigd, die de vereeniging als directeur in Amerika zal vertegenwoordigen. De kolonel heeft ronduit verklaard dat de vereeniging, die de concessie voor het kanaal van Nicaragua heeft aanvaard, uitsluitend als handelsvereeniging optrad, zonder door eenige Regering ondersteund of gesubsidieerd te worden, terwijl de Noord-Amerikanen niet den minsten naijver ten aanzien van deze onderneming behoefden aan den dag te leggen, daar de vereeniging besloten had eenige burgers der Vereenigde Staten, op denzelfden voet als de Franschen en Engelschen, te benoemen tot leden van den raad van administratie. De verwikkelingen en onaangenaamheden die er bestaan hadden tusschen de Republieken van Centraal Amerika en andere Staten, maakten het verreweg verkieslijk dat het initiatief der onderhandelingen, waardoor de uitvoering dezer groots che handelsonderneming wordt voorbereid, van onzijdige personen uitging. De bewoners van Greytown, en zelfs de Amerikaansche kooplieden, die in vroegere ondernemingen betrokken waren, hebben zich tevreden getoond met de inlichtingen van den kolonel, die zich vervolgens op weg heeft begeven naar den generaal Thomas Martinez, president der Republiek van Nicaragua.

PARIJS den 8 April.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De gebeurtenis van den dag is de telegraphische depêche uit Turijn afgezonden, het berigt behelzende der proclamatie aan de Oostenrijksche soldaten, in de kasernes te Milaan aangeslagen. Het spreekt van zelf, dat men aan het berigt slechts voorwaardelijk geloof schenken kan. Intusschen heeft de proclamatie, waarvan de echtheid volstrekt niet tot de onmogelijkheden behoort, de voorstanders van den vrede grooten schrik aangejaagd; men is op het punt geweest er eene oorlogsverklaring in te zien. Al nadenkende is men echter kalmer geworden. Heeft men de Fransche Regering niet somtijds proclamatiën hooren afkondigen, waarbij de soldaten herinnerd werden aan vroegeren roem en welke men als eene ernstige bedreiging van een of anderen vreemden Staat kon beschouwen? Na den aanslag van den 14 januarij verlangden de adressen van het leger aan den Keizer niets minder dan een inval in Engeland, en dat wel in de heftigste bewoordingen. Intusschen is er geen oorlog door ontstaan. Evenzoo ligt er nog een groote afstand tusschen de proclamatie aan de soldaten van Lombardije en eene opening der vijandelijkheden. Desniettemin is de Beurs er toch zeer door ontsteld geworden en is zij gesloten met eene vrij belangrijke daling.

Wat de rondgaande geruchten betreft, deze worden steeds oorlogzuchtiger. Men verzekerde heden aan de Beurs dat de Keizer morgen naar Lyon zou vertrekken, waar de maarschalk Canrobert en de generaal Mac Mahon, aan wien bevel is gezonden om Algerië te verlaten, zich bij hem zouden voegen. Het leger dat bij de Alpen is vereenigd telt meer dan 250,000 man. De maarschalk Canrobert zou met 120,000 man als reserve bij Culoz gelegerd blijven, terwijl de generaal Mac Mahon met 130,000 man den veldtogt zou openen. Al deze geruchten moeten echter niet dan met de grootste voorzigtigheid worden opgenomen.

In de avondbladen zal het memorandum, door den graaf de Cavour aan de Engelsche Regering gerigt en aan de overige Staten medegedeeld, worden opgenomen. Ik behoef er niet op terug te komen na hetgeen ik u gisteren schreef; alleen moet ik doen opmerken, dat Sardinie zich het regt schijnt toe te kennen om al de Italiaansche constitutiën naar zijn welbehagen te veranderen; wel is waar vraagt het niet met ronde woorden de instelling van eene Italiaansche Confederatie met Piemont aan het hoofd, maar ingewikkeld is er toch dit verlangen in opgesloten. Deze nota zal ongetwijfeld stof leveren aan de Duitsche pers tot breede wederleggingen.

Heden is er eene brochure verschenen, Turkije en Italië getiteld, van een Russischen schrijver Tcihatcheff, die beweert dat er eene groote overeenkomst bestaat tusschen de Landen, welke aan Turkije zijn onderworpen, en Italië, dat gebukt gaat onder het juk van Oostenrijk. Hij verlangt de verdrijving der Oostenrijkers uit Italië, evenzeer als de verdrijving der Turken uit Europa; de erkenning der Italiaansche nationaliteit, op dezelfde wijze als de nationaliteit der Slavische bevolkingen en der Grieken is erkend. Frankrijk alleen, zegt hij, vereenigt de noodzakelijke vereischten tot het volbrengen van deze groote verandering. De heer Tcihatcheff is een Rus, en gaat waarschijnlijk uit van de onderstelling dat Frankrijk zou worden bijgestaan door Rusland en dat beide Landen hunne rekening zouden vinden bij het door hem voorgestelde.

— Le Nord deelt den inhoud van het memorandum mede, door den graaf de Cavour aan de Britsche Regering gerigt, in antwoord op eene van haar ontvangene nota. Zij is gedagteekend den 1 maart en bevat eene opsomming van de bezwaren welke Italië tegen Oostenrijk heeft in te brengen. Allereerst wordt het tafereel geschetst van den toestand der Italiaansche provinciën, die onder de onmiddellijke heerschappij van Oostenrijk staan. Deze worden alleen, zoo beweert men, door schrik en onderdrukking geketend onder de heerschappij van den vreemdeling; het volk knarsetandt onder het juk en zijn eeuwenoude haat kan noch door bedreigingen noch door vleijerij getemd worden. Zulk een toestand is, wel is waar, niet in strijd met de tractaten, maar des te meer met de wetten der menschelijkheid en der beschaving, die geene heerschappij kunnen dulden, welke door een volk alleen onder den druk van een bestendig schrikbewind wordt gedragen. De diplomatie kan het kwaad niet verhelpen; door palliativen wordt de crisis slechts gerekt, en alleen de oorlog of de revolutie kan het juk verbreken, dat door oorlog en revolutiën het Land is opgelegd. De Sardinische Regering tracht vervolgens aan te toonen, met welk eene machiavellistische bekwaamheid Oostenrijk er in geslaagd is, de grenzen, welke door de tractaten reeds zoo gunstig voor dat Land waren geregeld, uit te breiden en alle Staten van het Schiereiland te vangen in het net van zijnen invloed, zijne dadelijke interventie en zijne erfelijke regten. Het Kabinet van Turijn voedt de overtuiging dat de afhankelijkheid, waarin de Italiaansche Staten ten opzigte van Oostenrijk verkeeren, deze verhindert hunnen toestand te verbeteren en door verstandige en gematigde hervormingsmaatregelen oproerigheden te voorkomen. Sardinië is verder van meening dat, ofschoon eene behoorlijke oplossing der Italiaansche questie alleen zou kunnen worden verkregen door eene herziening der tractaten, het gevaar van een oorlog of van eene omwenteling althans voor eenigen tijd zou kunnen worden bezworen, wanneer Oostenrijk vrijwillig in het Lombardisch-Venetiaansche Koningrijk eene nationale Regering instelde, het beginsel van noninterventie erkende, de afzonderlijke verdragen ophief en de bezetting van de Romagna terugtrok; verder wanneer politieke en administrative hervormingen plaats grepen in Toskane, Parma en Modena en eene administrative splitsing tusschen de Legatiën en de overige provincien van den Kerkelijken Staat werd tot stand gebragt.

— De Conferentie heeft heden geene zitting gehouden, maar zal in de volgende week weder bijeenkomen. De heer Mussurus heeft gisteren, namens de Porte, een historisch overzigt gegeven van de questie der Vorstendommen. De Turksche Gevolmagtigde is met de meeste aandacht aangehoord.

— De graaf Gallen, Pruissisch gezant te Madrid, is van daar alhier aangekomen.

— Gisteren zijn twee prachtige spoorwegrijtuigen, bestemd voor den Paus, naar Rome verzonden.

— Aanstaanden woensdag, den 13 dezer, zal de zaak van den heer de Beaumont Vassy, beschuldigd van opligting, door de correctionele regtbank, onder presidium van den heer Berthelin, worden behandeld. Volgens de acte van beschuldiging zou de heer de Beaumont Vassy, door middel van frauduleuse handelingen om het bestaan van een denkbeeldig kapitaal te bewijzen, aan de heeren Ghislain en Ansiaux eene som van 30,000 francs in naamlooze aandeelen hebben verstrekt, en zich door hen 50,000 francs hebben doen voorschieten, onder voorwendsel van daarvoor de ondersteuning en den invloed te verwerven van eenige hooggeplaatste ambtenaren aan het ministerie van oorlog. De instructie heeft geleid tot het ontdekken van medepligtigen, ten wier aanzien het onderzoek wordt voortgezet. De getuigen, door het Openbaar Ministerie gedagvaard zijn de heeren Lucas, civiel ingenieur, de Sébille, Boullard en Albert. Het Openbaar Ministerie zal worden waargenomen door den heer Ducreux, terwijl de beschuldigde verdedigd zal worden door den advocaat Nicolet.

— Met de paketboot van Folkestone zijn er 17 van de Napolitaansche bannelingen in Frankrijk aangekomen. De graaf Poërio was niet onder hen. Zij reizen Frankrijk door om zich naar Turijn te begeven. Toen zij te Boulogne aankwamen, werden zij door de epuipage met een driewerf herhaald hoerah! begroet.

— De Grootvorstin Maria van Leuchtenberg is met het stoomjagt van den Grootvorst Konstantijn te Marseille aangekomen. Zij heeft de merkwaardigheden dier stad bezigtigd en is vervolgens, na een aantal burgerlijke en militaire autoriteiten bij zich ten gehoore te hebben ontvangen, naar Lyon vertrokken, van waar zij hare reis naar Duitschland zal voortzetten, zonder Parijs aan te doen.

KEULEN den 8 April.

Volgens te Berlijn ontvangen berigt is de Koning van Pruissen, die den 30 maart met de Koningin te Napels aankwam, door zijne reis van twee en een halven dag slechts weinig vermoeid geweest. Tot de bijzonderheden van hun laatste verblijf te Rome behoort nog dat Z. M. des vrijdags verscheiden uren in de Pieterskerk doorbragt en den 26sten laatstl., door de Koningin vergezeld, in den tuin van het Vatikaan eene zamenkomst met den H. Vader had, welke ruim een uur duurde. Verscheiden Katholieke geestelijken van den Rijn, die in de nabijheid des Konings kwamen, werden zeer genadig ontvangen. Vóór Paschen zullen HH. MM. te Berlijn teruggekeerd zijn en zich eerst in het begin van mei naar de Rijnprovincie begeven.

— Op het voorbeeld van Hannover heeft ook de Regering van Mecklenburg-Schwerin tot het nemen van voorzorgmaatregelen in geval van oorlogsgebeurtenissen besloten. Er is bevel gegeven de afdeeling pionniers, te Mecklenburg in bezetting, naar Wismar en de zeehaven Warnemunde te zenden, en vervolgens ook aan den Heiligendam bij Doberan strandbatterijen op te werpen. Ook te Lubeck wordt over het bevestigen der zeekust beraadslaagd.

— De Elberfelder Zeitung deelt berigten uit Weenen en wel uit doorgaans goed onderrigte kringen mede, die verzekeren hoe het Weener Kabinet er op blijft aandringen dat Sardinië de eerste zijn zal om de oorlogstoerustingen te staken. Aan het denkbeeld eener beslissing door de wapenen was men reeds zoo gewoon, dat inwilligingen van Oostenrijk hoedanige Frankrijk en Sardinië verlangen niet te verwachten zijn. Den bij het leger heerschenden geest in aanmerking genomen, kan ook aan geene demobilisering gedacht worden dan onder de eervolste voorwaarden, die alle denkbeeld van zwakke toegevendheid uitsluiten. Het leger zelf schijnt een kamp met het door Frankrijk ondersteund Sardinië niet te duchten. Invloedrijke mannen oordeelen zelfs dat eene spoedige beslissing door de wapenen het best met de Oostenrijksche belangen strookt.

BRUSSEL den 9 April.

Gisteren heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers, nadat de daarop voorgestelde amendementen waren verworpen of ingetrokken, de voorstellen der Regering, betreffende de vermeerdering van het getal Afgevaardigden en leden van den Senaat, aangenomen. Na den afloop der stemming heeft zich een belangrijk incident voorgedaan. Volgens het reglement van orde der Kamer kunnen de leden, die zich van eene stemming hebben onthouden, de redenen mededeelen, welke hen daartoe bewogen. Volgens de Constitutie hebben de Ministers ten allen tijde eene beraadslagende stem in de Kamer. Nu werd gisteren, nadat de heer de Naeyer verklaard had zich van de stemming te hebben onthouden, wijl hij zich niet wilde blootstellen aan het gevaar van de Constitutie te schenden, door de aanneming van voorstellen, welke gebaseerd waren op, door hem niet genoegzaam geregtvaardigd geachte, cijfers, het woord gevraagd door den heer Rogier, minister van binnenlandsche zaken.

De Voorzitter weigerde hem het woord te geven, op grond van het beweren, dat de stemming eerst moest zijn afgeloopen, en dit niet het geval kon geacht worden te zijn, zoolang leden der Kamer hnnne onthouding aan de stemming wilden regtvaardigen. Hieruit ontstond eene zeer levendige discussie, waarbij van de eene zijde werd volgehouden dat de stemming wel degelijk was afgeloopen, en dat het tot de prerogativen der Regering behoort, ten allen tijde het woord te mogen voeren in de Kamers, terwijl van de andere zijde beide beweringen werden weêrsproken. Het punt is niet uitgemaakt en de discussie daarover, onder vrij groote opgewondenheid, verdaagd tot heden.

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 9 April.

Lord Palmerston bewilligde gisteren in het Lagerhuis, op verzoek van den minister Disraeli, in het uitstellen der interpellatie welke hij tot den Minister van buitenlandsche zaken meende te rigten, naardien de heer Disraeli beloofde vóór de ontbinding van het Parlement ophelderingen te dier zake te zullen geven. Gelijke verklaring is door lord Malmesbury in het Hoogerhuis afgelegd, met bijvoeging der hoop dat hunne Lordschappen dan overtuigd zouden zijn dat de Regering alles had aangewend om den vrede van Europa te bewaren.

De heer Bright heeft een adres aan zijne kiezers gerigt, in hetwelk hij de hervormingswet der Regering afkeurt en zegt wel gematigde maar tevens wezenlijke hervormingen te begeeren.

Andere Depêche.

De Times heeft eene depêche uit Weenen ontvangen, die zegt dat de lang verwachte crisis nabij is. 50,000 man gaan morgen naar Italië; een ander korps van 60,000 man wordt te Weenen zamengetrokken en een reservekorps van 70,000 man in Boheme en Moravië. Er is bevel tot oproeping der reserve des legers van Italië gegeven.

TURIJN den 8 April.

Brieven uit Milaan van 7 dezer vermelden de aankomst van twee bataillons Croaten in die stad, met bijvoeging dat het bestuur der spoorwegen aanzegging tot het bevorderen van nieuwe transporten voor 25,000 man ontvangen heeft en dat de wegen met oorlogsmaterieel en ammunitie overdekt zijn. — Het getal der in Piemont aangekomen vrijwilligers bedraagt bijna 10,000.

LONDEN den 9 April.

KOFFIJ hooger; Native Ceylon 58/ a 62/, Rio 50/ a 54/. — THEE. Ord. Congo 13¾ d. — In SUIKER en RIJST weinig handel en prijzen onveranderd. — PEPER en PIMENT prijshoudend. — SALPETER 6 d. hooger. — IJZER 51/6 a 52/. — OLIE flaauw; Raap- 38/, Geraffin. 41/6 a 42/. Lijn- 29/3. — TALK in loco 58/3, op levering 53/9.

LIVERPOOL den 9 April.

KATOEN. Tot vorige prijzen zijn heden 7000 b. afgedaan.

ANTWERPEN den 9 April.

KOFFIJ flaauw. — SUIKER gedrukt. — GRANEN als voren.

BERLIJN den 9 April.

GRANEN. Rogge per April/Mei 41¾ th.

MADRID den 8 April.

Spanje 1½ pc. 31.35; dito Binnenl. 3 pc. 42.

LONDEN den 9 April.

De Geconsolideerden 3 pc. 95 a 94½. Spanje 1½ pc. 30⅛; dito Buitenl. 3 pc. 44 a 45; dito Cert. 4½; dito Amort. 8½. Portugal 3 pc. 45¼. Mexico 3 pc. 21½ a 21. Grenada Uitgest. 5¼. Venezuela 4½ pc. 42 a 43; dito Uitgest. 16¾ a 17¼. Illinois Shares 60 a 62; dito Bonds 7 pc. 77 a 79. — Alle fondsen aangeboden.

PARIJS den 9 April.

Frankrijk 3 pc. 66.90. Spanje 1½ pc. 30; dito Binnenl. 3 pc. 40⅞.

WEENEN den 9 April.

Nationale Metalliek 5 pc. 75. Metalliek 5 pc. 70.70. Wissel Londen ƒ 111.60.

FRANKFORT den 9 April.

Metall. 5 pc. 60½; dito Nationale 63. Spanje 1½ pc. 29⅞; dito Binnenl. 3 pc. 39⅝.

ANTWERPEN den 9 April.

België 2½ pc. 55½. Spanje 1½ pc. 29⅜; dito Binnenl. 3 pc. 39¾. Metall. 5 pc. 60½; dito Nationale 5 pc. 63¾.

BINNENLAND.

'S GRAVENHAGE den 9 April.

Heden heeft Z. K. H. de Prins van Oranje audientie verleend aan Z. Exc. den heer van Tets, minister van binnenlandsche zaken.

— Met leedwezen verneemt men dat Z. K. H. Prins Hendrik sedert eenige dagen HD. kamer houdt wegens eene ligte ongesteldheid.

— De tentoonstelling van vruchten enz. werd gisteren ook door het bezoek van H. K. H. Prinses Hendrik vereerd.

— Bij den Prins Caradja, Turksch gezant alhier, had gisteren avond een bal plaats, waarop, behalve vele andere aanzienlijke genoodigden, ook Z. K. H. de Prins van Oranje, H. K. H. Prinses Anna en de leden van het Corps Diplomatiek tegenwoordig waren.

— Den 2 mei aanstaande zullen van hier vertrekken het 4de regement dragonders naar Zutphen, Deventer en Leeuwarden, de batterij rijdende artillerie en een bataillon van het regement grenadiers en jagers naar Leyden. Een aantal dragonders gaat, nog vóór het vertrek van het regement van hier, met paspoort.

— Heden morgen had op de begraafpaats *Eik en Duinen* de plegtige ter aardebestelling met militaire honneurs plaats van den sergeant S. der schutterij. Op het graf werd door een der heeren officieren eene korte lijkrede gehouden.

— De Directeur van den Franschen schouwburg tot nog toe niet aan zijne geldelijke verpligtingen tegenover het personeel van dien schouwburg voldaan hebbende, en mitsdien de voorstellingen gestaakt zijnde, hebben de gezamenlijke artisten ter algemeene kennis gebragt, dat zij eerstdaags eene voorstelling zullen geven ten voordeele der kooristen en der kleine emplooijen, aan dien schouwburg verbonden.

ROTTERDAM den 9 April.

Bij de plaats gehad hebbende verkiezing van Hoofd-Ingelanden en Hoofd-Ingelanden plaatsvervangers van Schieland, op donderdag den 7 dezer, zijn verkozen: voor het 1ste district tot Hoofd-Ingeland de heer A. Poot, terwijl voor Hoofd-Ingeland plaatsvervanger eene herstemming moet plaats hebben; voor het 2de district: tot Hoofd-Ingeland de heer C. Uitdenbogert, terwijl voor Hoofd-Ingeland plaatsvervanger eene herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren J. H. C. van der Kun en jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot; voor het 3de district: tot Hoofd-Ingeland de heer D. C. Kley en tot Hoofd-Ingeland plaatsvervanger, de heer J. van Leeuwen, en voor het 4de district: tot Hoofd-Ingeland de heer J. J. Snel en tot Hoofd-Ingeland plaatsvervanger de heer K. Schelling.

Gisteren avond werd de negentiende algemeene vergadering van het Rotterdamsch Engelsch Vrouwen- hulp-Zendeling-Genootschap gehouden; de talrijk opgekomene schare getuigde van de steeds toenemende belangstelling in dit hulpgenootschap en in de uitbreiding van Gods Koningrijk op aarde. De vergadering werd met toepasselijk gezang geopend, waarna de heer dr. Capadose in een plegtig gebed voorging. De weleerw. heer S. Davies, voorzitter der vergadering, deed vervolgens eenige belangrijke mededeelingen ter inleiding, waarop door den heer Fraser het rapport over het afgeloopen jaar werd voorgelezen, benevens de rekening van ontvangst en uitgaaf, waaruit bleek dat de inkomsten belangrijk vermeerderd waren, en dat ook het getal der leden toegenomen is. Na afloop hiervan traden als sprekers op de weleerwaarde heeren W. Mark en C. Schwartz, alsmede de heeren dr. A. Capadose, J. Esser en A. O. Schaafsma, oudste kweekeling uit het Zendelings Instituut alhier, die in de Engelsche en Hollandsche talen het woord voerden. Allen vermeldden vele belangrijke bijzonderheden uit het gebied der zending en wekten hunne hoorders niet alleen op tot ijverig en volhardend werken, maar drongen bovenal aan op het vurig, aanhoudend en geloovig gebed om de uitstorting van den Heiligen Geest, opdat de prediking van het Evangelie vruchtbaar moge gemaakt worden tot behoudenis van zielen. Deze bijeenkomst werd met gezang en gebed besloten.

Z. M. heeft den heer F. C. H. baron van Tuyll van Serooskerken, te Utrecht, tot hofjonker benoemd.

Bij Koninklijk besluit is een pensioen toegelegd ten laste van den Staat aan jhr. mr. J. B. M. W. G. de Sasse d'Ysselt, ook genaamd J. B. van Sasse van Ysselt, gewezen kantonregter te Gennep, ten bedrage van ƒ 177 's jaars; aan E. Rotmans of Rotman, gewezen Rijksveldwachter, ten bedrage van ƒ 194 's jaars, en H. Evertzen, gewezen Rijksveldwachter, ten bedrage van ƒ 229 's jaars.

Bij Zr. Ms. besluiten zijn benoemd: tot regter in de arrondissements-regtbank te Zwolle, mr. M. Sichterman, thans regter plaatsvervanger in dezelve regtbank en advocaat aldaar, alsmede lid der provinciale Staten van Overijssel; — tot plaatsvervangende kantonregters te Breda, mr. A. Kerstens, advocaat aldaar en lid der provinciale Staten van Noordbrabant, en mr. J. J. Loke, advocaat aldaar; tot substituut-officier van justitie te Almelo, mr. J. G. Veening, thans advocaat te en burgemeester en secretaris van de gemeente Staphorst, en tot kantonregter te Gennep, mr. L. H. J. M. Leclercq, thans griffier bij het kantongeregt te Weert.

Bij Zr. Ms. besluit is goedgevonden: 1.° aan de nagemelde officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten: in de provincie Gelderland: 1ste afd. 3de bat. 1ste comp., aan W. R. Schummelketel, als kapit.; — in de prov. Zuidholland: 3de distr., 2de bat., 1ste comp., aan G. H. Coninck Jongkindt, als kapit.; — in de prov. Overijssel: 2de bat., staf, aan B. Nijzink, als 2de luit.-kwartiermeester; — in de prov. Groningen: 2de bat., 4de comp., aan D. Nanninga, als 1ste luit.; — 2.° bij de rustende schutterijen te benoemen: in de prov. Zuidholland: 1ste distr., 1ste bat., 2de comp., tot kapit. G. van Voorthuysen, thans 1ste luit.; — tot 1sten luit. G. C. Schaly, thans 2de luit.; — tot 2den luit. F. A. van de Koppel; — in de prov. Groningen: 2de bat., 4de comp., tot 1sten luit. S. R. Jelsema, thans 2de luit., en tot 2den luit. B. Bot, thans sergeant-majoor.

Wij kunnen als stellig melden dat de commissien van rapporteurs over de emancipatiewetten en de regterlijke organisatie hunne verslagen hebben vastgesteld, zoodat die eerstdaags publiek zullen worden gemaakt.

In de verhandelingen en berigten betrekkelijk het zeewezen en de zeevaartkunde, door Jacob Swart (1859) n.° 1, 1ste afd., behandelt de kapitein-luit. ter zee H. Huygens de zoutwater-distilleer-toestellen. De schrijver, die, op last van Z. Exc. den Minister van Marine, in Engeland en Frankrijk heeft onderzocht wat aldaar als navolgenswaardig voor onze schroef-stoomschepen kan geacht worden, roemt inzonderheid de door den heer A. de Normandy verbeterde toestellen. Op de invoering van deze in dit Rijk is hem octrooi verleend, waarvoor door hem domicilium is gekozen ten huize van mr. D. H. Levyssohn Norman, advocaat bij den Hoogen Raad te 's Gravenhage. Wij ontleenen uit het artikel van den heer Huygens het volgende: „Naar aanleiding der afdoende proeven, daarmede herhaalde malen genomen, zullen die toestellen eerlang op twee onzer stoomschepen worden te werk gesteld. Op last van Z. Exc. den Minister van Marine is een dusdanig toestel opgesteld op Zr. Ms. schroefstoomschip het Loo, en zal daarmede weldra te Amsterdam eene eerste proef worden genomen. Zoowel in het belang der oorlogschepen als dat der koopvaardijvloot is het te hopen, dat deze poging ten algemeenen nutte aan de verwachting mag beantwoorden en dat dit eerste toestel, dat hier te Lande ingevoerd is, even goede resultaten zal geven als daarmede elders verkregen zijn."

In den loop van het jaar 1858 zijn van de verschillende legerkorpsen hier te Lande, zoomede van het korps mariniers, gedeserteerd het navolgende getal militairen, als van het reg. grenadiers en jagers 1; van de 2de, 3de, 4de, 5de, 6de, 7de en 8ste reg. infant. respect. 4, 6, 1, 3, 3, 6 en 6; van het algemeen depôt van discipline 1; van het koloniaal werfdepôt 10; van het 1ste reg. dragonders 1; van het 4de reg. dragonders 2; van het reg. veldartillerie 1; van het reg. rijdende artillerie 2 en van het bataillon mineurs en sappeurs 3. Totaal 50.

Beroepen bij de Hervormde gemeente: aan den Helder ds. G. E. Bron, pred. te Berkenwoude; — te Poortvliet in Zeeland ds. J. A. C. Nonhebel, pred. te Wemeldinge.

Bedankt: voor het beroep naar de Herv. gemeente te Veenendaal ds. H. van Strien, pred. te Scherpenisse.

De proponent J. B. de Beer, te Groningen, is, even als te Haren, te Heerenveen met algemeene stemmen beroepen tot predikant bij de Christelijk afgescheidene gemeente aldaar.

— Te Strijen heerscht sedert eenigen tijd groote spanning tusschen de burgerij en het hoofd van het gemeentebestuur, den heer Delruel. De aanleiding daartoe gaf, naar het beweren der burgerij, de overdreven strenge toepassing van de politie-verordening enz. Deze spanning is zoo toegenomen, dat eerst de regterlijke magt is tusschenbeide gekomen, waarna de Burgemeester, voor persoonlijke veiligheid beducht, naar elders de wijk genomen en de bescherming der militaire magt heeft ingeroepen. Onder geleide van een detachement van 30 soldaten is hij eergisteren naar Strijen teruggekeerd. Intusschen is daar onder de aanzienlijke ingezetenen een adres ter teekening aan de Hooge Overheid in omloop, om ontslag van den Burgemeester. Dit adres was reeds met 60 handteekeningen voorzien.

— De heer D. J. Man Visch, van Epe in Gelderland, werd heden aan de Leydsche Hoogeschool tot doctor in de beide regten bevorderd, na verdediging van theses juridicae inaugurales.

— In de bijeenkomst van den Gemeenteraad te Haarlem van gisteren is, naar aanleiding van het voorstel van Burgemeester en Wethouders, besloten tot het dempen van de Oude- en Kraaijenhorstergrachten, van het Sparen tot de Nieuwegracht, met aanwending van het systema van vuil- en water-riolen, en wel de vuilriolen met twee gangen ter wederzijden der grachten. — Tevens is besloten tot het afvoeren van de urine der paarden- en garnizoensstallen naar de mestbakken. Het voorstel ter afvoering van het fabriekwater is voorloopig aangehouden.

— Van wege Z. M. den Koning, H. M. de Koningin en Z. K. H. den Prins van Oranje zijn aanzienlijke giften ter hand gesteld aan de nagelaten weduwe en kinderen van J. de Pruis te Amsterdam.

— Gisteren is door eene commissie uit den Gemeenteraad te Middelburg aan jhr. mr. Paspoort van Grijpskerke, ter gelegenheid zijner aftreding als Burgemeester, na 20 jaren die betrekking te hebben vervuld, gepaard met een 40jarig lidmaatschap van den Raad, namens die Vergadering en haren secretaris, eene prachtige overdekte zilveren bokaal met toepasselijke opschriften vereerd, als hulde wegens zoo vele der gemeente bewezen diensten.

— Voor het Provinciaal Geregtshof in Noordbrabant werd eergisteren en gisteren behandeld de zaak van H. H. van Deventer, wonende te Sleeuwijk, beschuldigd van het in den vroegen morgen van 7 november laatstl. moedwillig in den brand steken van het huis van G. Vink te Sleeuwijk, welk huis destijds door dezen en diens gezin bewoond werd, en alzoo van moedwillige brandstichting, waardoor menschenlevens in gevaar konden worden gebragt. Het Openbaar Ministerie eischte heden de straffe des doods, uit te voeren binnen de stad 's Hertogenbosch. De verdediger des beschuldigden, mr. L. Verheijen, concludeerde tot vrijspraak: 1°, op grond van gebrek aan wettige bewijzen, en 2°, op grond dat de beschuldigde krankzinnig was voor, bij en na de gepleegde daad. De uitspraak is bepaald op 15 dezer.

— De 1ste luitenant L. Mulder, van den staf der infanterie, werkzaam bij de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, zal, naar men verneemt, bij het Departement van Oorlog te 's Gravenhage gedetacheerd worden, ten einde aldaar werkzaam te zijn.

— De besmettelijke longziekte onder het vee blijft in de gemeente Oosterhout aanhouden, hoewel alle middelen worden aangewend om den voortgang der ziekte te stuiten. Het getal der daaraan gestorven runderen bedraagt thans reeds 190. Daar de tijd nadert, waarop het vee naar de weide wordt gezonden, is men zeer beducht voor eene verdere verspreiding der ziekte.

— Ll. dingsdag werd te Zutphen aanbesteed, door de hoofdadministratie van het 3de regement dragonders, de leverantie van 30 paarden. Er waren drie inschrijvers, waarvan de laagste, de heer Smit, voor de som van ƒ 13,120 heeft ingeschreven, zijnde ƒ 434 per paard.

-- Volgens een berigt van Zr. Ms. consul-generaal te Lissabon van 30 maart jl., is de vrije invoer van maïs in het Koningrijk Portugal, voor zoo veel het Vasteland betreft, zoo te land als ter zee, tot aan het einde van mei aanstaande veroorloofd.

— Uit een verslag van Zr. Ms. consul van Victoria te Melbourne worden de volgende bijzonderheden ontleend.

De handelsbetrekkingen van Nederland met deze Engelsche kolonie zijn toenemende, en het is te hopen dat men in Nederland meer en meer zich bewust worden zal van de goede gelegenheid welke er bestaat, om aldaar zijne kapitalen op verschillende wijze te plaatsen. Veel handel zou tusschen Melbourne en Java kunnen worden gedreven, daar de veel gebruikte Oost-Indische producten, als: suiker, rijst en koffij, thans van Mauritius, Manilla en Calcutta worden getrokken, alle plaatsen op grooter afstand van Melbourne gelegen dan Java. Ofschoon gedurende de laatste 6 maanden slechts een Ned. schip regtstreeks uit Nederland is aangekomen, schijnt men dit aan tijdelijke omstandigheden te moeten toeschrijven en verwachtte men onderscheiden schepen uit Nederland. De algemeene handel der kolonie in het laatste halfjaar is, vooral wat den invoer betreft, alles behalve bloeijend geweest; doch de onlangs in Engeland ontstane rijzing in den prijs der wol en der voornaamste producten heeft de groote verliezen verminderd welke men vreesde dat uit de geldkrisis van 1857 zouden ontstaan. Die krisis is te Melbourne weinig gevoeld. De inkomsten van de kolonie Victoria, die in 1852 bedroegen L. st. 1,635,494, stegen in 1857 tot L. st. 3,234,074. Het aantal schepen te Port Philip aangekomen bedroeg in 1851 710, in 1857 2190; vertrokken van daar zijn in 1851 657, in 1857 2207. De uitvoer van goud bedroeg in 1852 L. st. 6,135,728; in 1857 10,987,591. De geheele uitvoer van Victoria beliep in 1852 L. st. 7,451.549; in 1857 L. st. 15,079,512. De invoer beliep in 1852 L. st. 4,069,742; in 1857 L. st. 17,256,209. Als een blijk van den spoedigen vooruitgang der kolonie kan dienen, dat de productie van wol, die in 1840 slechts L. st. 941,815 bedroeg, in 15 jaren gestegen is tot L. st. 17,176,720. Men is in de laatste 6 maanden van 1858 begonnen met den aanleg van twee groote spoorweglijnen naar de rivier Murray en de goudstreken van Ballarot. De verbinding met Europa zal waarschijnlijk worden verbeterd door dat de „Peninsular and oriental company" het contract verkregen heeft, aan hetwelk zij denkelijk beter gevolg geven zal dan de vroegere „European and Australian company."

VERBETERING.

In het vorig N.° dezer Courant staat blz. 2, kol. 3, r. 14, *gildebrief*, hetwelk had moeten zijn GIFTEBRIEF.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 9 April.

OVERLEDEN: S. Beukers, man van M. A. J. Grein, 49 j. — G. Brands, man van J. H. Biester, 61 j. — L. Hagedoorn, man van H. Kleingeld, 55 j. — A. van Breukelen, vrouw van J. de Wild, 53 j. — W. H. van de Meeren, z., 2 m. — W. A. Verschoor, z., 8 m. — W. Hartog, z., 6 j. — R. Kruidenier, z., 2 m. — M. Stevens, man van G. Smits, 60 j. — G. van Praag, z., 5 j.

BEVALLEN: A. K. Oosterlaan, geb. Klok, z. — M. W. Demmers, geb. Domingo, z. — J. Jonkheer, geb. Hermans, d. — N. de Koning, geb. Riemslag, z. — J. Booy, geb. van der Mey, z. — H. W. Langer, geb. Hendriks, z. — A. S. B. van der Woerd, geb. Rembges, d. — C. S. D. van der Hoven, geb. Ariaans, d. — G. de Swaaf, geb. Tonack, d. — J. J. M. Pluym, geb. Verhoeckx, d.

ONDERTROUWD: S. C. Rademaker, jm., 28 j., met H. Ivens, jd., 28 j. — F. Stokmans, jm., 34 j., met M. A. Luyten, jd., 30 j. — J. P. C. Smits, wedn., 31 j., met W. G. Lengkeek, jd., 22 j. — A. W. von Klueden, jm., 34 j., met J. H. van Rijn, jd., 35 j. — H. van Heyningen, jm., 36 j., met J. van der Stap, wed. W. Ammerlaan, 35 j. — A. den Uyl, jm., 40 j., met A. van Leusden, wed. J. Kloen, 42 j. — L. Aldus, wedn., 59 j., met D. Verlinde, jd., 44 j. — G. Muller, jm., 25 j., met J. van der Vis, jd., 23 j. — J. Werter, jm., 28 j., met H. Hullen, jd., 29 j. — J. van den Baard, jm., 28 j., met E. de Wit, jd., 35 j. — A. van Vught, jm., 43 j., met E. Mulder, wed. J. Hermans, 35 j. — J. Noest, jm., 29 j., met A. G. Gravestein, jd., 29 j. — H. F. van Striemen, jm., 29 j., met M. C. Kasseboom, jd., 25 j.

VERTREK der SPOORTREINEN.

WINTERDIENST.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam:	7.30, 11.40, 3.35, 6.30.
" " alleen naar 's Hage	9.45. 9.30.
" Amst. naar Rotterdam:	8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
" 's Hage alleen naar Rott.	8.30. 3.44.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antwerpen en Breda:	10.—, 2.45.
" Breda naar Rott. en Antwerpen:	6.50, 12.35. 5.20.
" Antwerpen naar Rott. en Breda:	7.45, 12.20.
alleen naar Breda en Moerdijk:	5.25.

Rhijn-Spoorweg.

Van Rott. n. Utr., Amst. en Arnh.:	7. —, 12.15, 1.15, 7.15.
- Amst. n. Utr., Rott. en Arnh.:	7. 20, 12.30, 2.25, 7.45.
- Arnh. n. Utr., Amst. en Rott.:	6.33, 11.40, 12.30, 8.56

Te beginnen met 15 dezer zullen, behalve de bij de winterdienst vastgestelde treinen, dagelijks tot wederopzeggens langs den Ned. Rhijn-spoorweg nog de volgende treinen loopen:

Naar Arnhem, een trein met 1ste, 2de en 3de klasse rijtuigen, van Amsterdam 's morgens ten 10.35 min. en van Rotterdam 's morgens ten 10 ure, ophoudende aan alle tusschen-stations.

Naar Amsterdam, een trein met 1ste, 2de en 3de klasse rijtuigen, van Arnhem 's morgens ten 9.50 min., ophoudende aan alle tusschen-stations; twee treinen beiden met 1ste, 2de en 3de klasse rijtuigen van Rotterdam, de eerste 's morgens ten 10 ure, ophoudende aan alle tusschen-stations, en de tweede 's namiddags ten 5.15 min., ophoudende aan alle tusschen-stations, behalve Capelle, Moordrecht en Harmelen, en een trein van Utrecht daarenboven met 3de rijtuigen, dagelijks, met uitzondering van den zondag, 's morgens ten 6.45 min., ophoudende aan alle tusschen-stations.

Naar Rotterdam, een trein met 1ste, 2de en 3de klasse rijtuigen, van Arnhem 's morgens ten 9. 50 m., ophoudende aan alle tusschenstations; twee treinen van Amsterdam met 1ste, 2de en 3de klasse rijtuigen, de eene 's morgens 10. 35 min., ophoudende aan alle tusschenstations, en de andere 's namiddags ten 6 ure, ophoudende aan alle tusschenstations, behalve Harmelen, Moordrecht en Capelle, en eeu trein met 3de klasse rijtuigen, dagelijks, met uitzondering van den zondag, van Utrecht nog daarenboven 's morgens 6. 30 min., ophoudende aan alle tusschenstations.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA en CHERIBON, Krimpen a./d. Lek, W. Ouwehand. — 11,764 pic. Suiker, 66 pic. Nagelstelen, 55 pic. Gom-Elastiek, 33 st. Runder- en 795 st. Buffelhuiden, 800 pic. Tin en 300 pic. Rotting, N. H. M.

CETTE, Sancta Maria, J. H. Swart. — 10 f. Wijn en 1 k. Olie, J. B. Crol en Co.; 3 f. Spiritus, D. Fonteyn; 14 f. Wijn, van der Hoop en van Andel; 14 dito dito, C. Ellinckhuysen en Zn.; 189 f. dito en 10 f. Spiritus, Order.

In lading liggende Schepen.

te Rotterdam.

BALTIMORE, het Amerik. Fregatschip Mississippi, kapit. J. E. Allen, om spoedig na arrivement te vertrekken. Adres bij Wambersie en Zoon.

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het gekoperd Nederlandsch Barkschip Euterpe, kapit. A. Kuypers. Adres bij den Reeder J. van Wageningen Dz., te Dordrecht, en de Cargadoors Hudig & Pieters, alhier.

BATAVIA, voor Passagiers en Goederen, het extra snelzeilend, gekoperd Nederlandsch Campagne-Barkschip Henriette Elizabeth Susanna, kapitein A. Meyboom, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Heeren de Groot, Roelants en Co., te Schiedam, en bij de Cargadoors P. A. van Es en Co., te Rotterdam.

BOSTON, het Nederl. snelzeilend Schoonerschip Nautilus, kapitein E. Schweers, om in den loop van deze maand te vertrekken. Adres bij Hudig en Blokhuyzen.

BOSTON, het Amerik. Fregatschip J. C. Humphreys, kapit. Arthur Prince, om ten spoedigste te vertrekken. Adres bij Wambersie en Zoon.

BOSTON, het Ned. Schoenerschip Bacchus, kapit. Ed. H. Zuidema, om in den loop dezer maand te vertrekken Adres bij Wambersie en Zoon.

DANTZIG, het Nederl. Kofschip Maria, kapitein F. de Jong. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

DUBLIN, het Ned. Kofschip Anna Agatha, kapit. J. Klinger. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR en MALTA, het Galjootschip Kleinkinderen, kapit. J. Munneken. Adres bij Seeuwen & Co.

KAAPSTAD, voor Passagiers en Goederen, het snelzeilend gekoperd Nederlandsch Schoenerschip Maria Anna, kapit. H. S. de Jong, om spoedig te vertrekken. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es en Co., te Rotterdam, en de Coning en Co., te Amsterdam.

KONSTANTINOPEL, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Schoenerschip Willem, kapit. M. J. de Weerd. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

LISSABON, het Nederl. Schip Wilhelmina, kapit. A. Kostert. Adres bij Seeuwen en Co.

NEW-YORK, het Amerikaansch Fregatschip Epaminondas, kapitein F. S. Brandt; vertrekt 10 April. Adres bij Wambersie en Zoon.

NEW-YORK, het Eng. Barkschip Native, kapit. Charles W. Hatfield; vertrekt 20 April. Adres bij Wambersie en Zoon.

PHILADELPHIA, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Sophie Elizabeth, kapitein S. F. van der Hoef. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Wambersie & Zn.

SHOREHAM, JERSEY en tusschenliggende Plaatsen, de Engelsche Kotter Marco, kapit. Richardson. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

SINGAPORE en HONGKONG, het Nederlandsch Driemast Schoonerschip Sophie Amalia, kapitein H. van Veen. Adres bij P. A. van Es en Co.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Twee Gebroeders, kapit. E. J. Branbergen. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Maria Catharina, kapit. K. P. Kiewit. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

St. PETERSBURG, het Nederl. Schoenerschip Alida, kapit. H. A. Scholten. Adres bij Seeuwen & Co.

Te Dordrecht.

TRIESTE en VENETIE, het Nederl. Schoenerschip Hendrika, kapit. R. H. Pybes. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam, en Gerard Mauritz, te Dordrecht.

Beursberigten.

LONDEN den 8 April.

3 pc. Cons.cont.	95⅜	a	95½	3 pc. Peru....	72	a	—
id. id. op tijd	95½	-	—	4½ pc. id. Urib.	83	-	85
5 pc. Oostenrijk	70	-	75	id. te New-Y.	80	-	82
4½ pc. België..	98	-	100	3 pc. Portugal.	45½	-	—
5 pc. Braz. 1824	101	-	—	5 pc. Rusland.	110	-	112
id. 1829/39 ...	101	-	—	4½ pc. idem...	100½	-	—
id. 4½ pc. 1852	94	-	96	3 pc. Spanje...	45	-	—
idem 1858....	94⅛	-	94½	1½ pc. idem...	30½	-	31
6 pc. Buen.-Ayr	79	-	81	idem Amort. ..	8½	-	9½
3 pc. Chili....	102	-	104	id. Cert. Coup.	4¾	-	5¼
6 pc. idem....	73	-	76	5 pc. Sardinië.	81	-	83
5 pc. Denemark	100	-	100½	6 pc. Turkije..	92½	-	—
3 pc. idem ...	84	-	87	idem Nieuwe..	78¾	-	79¼
2½ pc. Holland.	65⅜	-	—	4 pc. idem.,..	103	-	—
4 pc. idem....	101zondcoup			5 pc. Venezuela	42½	-	—
Ecuador......	16¾	-	17¼	idem Uitgest..	17	-	17½
id. Land-warr.	5¼	-	5¾	WisselAmst.krt.	11.15	a	15½.
2½ pc. Grenada.	19½	-	20½	idem 3 m.	11.17	-	17½.
d. Uitgestelde	5½	-	6	id. Parijs kort....	25. 7½	-	12½.
3 pc. Mexico.	21⅜	-	21⅝	idem 3 m.	25.30	-	32½.
4½ pc. Peru...	90½	-	91½				

Binnenlandsche fondsen waren heden flaauw, maar met weinig handel. Buitenlandsche prijshoudend.

ROTTERDAM den 9 April.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½ pCt.	63$\frac{7}{16}$		
"	Stad Rotterd. 3½ "	93¾	94	93¾
Portugal,	Oblig. 1853 ....3 "	44¾		
Rusland,	Spoorw. Aand. ƒ "	233½		
Oostenr.,	Metalliek.......2½ "	30⅞	31	30⅞
"	dito Oude........5 "	58¾		
"	Nationale....... 5 "	61	62½	61$\frac{5}{16}$

De handel bepaalde zich heden bijna uitsluitend tot Oostenrijksche fondsen, welke op nieuw eenen aanzienlijken teruggang leden, terwijl de overige, ofschoon zonder affaire, mede in ongunstige stemming verkeerden.

Het Commité der Effectenhandelaren
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Portugal 1856/57 3 pc., 44. Spanje Binnenl. 3 pc. 39¾. Oostenrijk Metalliek 2½ pc., 30$\frac{11}{16}$ a 31, gebl. 30$\frac{11}{16}$; dito Oude 5 pc. 57⅞; dito Nationale 5 pc. 60¾ a 61⅛, gebl. 60⅞. Prioriteits Loten ƒ 100. Grieksche Coupons ƒ $\frac{17}{32}$.

AMSTERDAM den 9 April.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,...	Werk. Schuld2½ pCt.	62⅞	63¼	62⅞
"	dito dito 3 "	75⅞	76	
"	dito dito 4 "	97	97⅝	97
"	Amort-Synd...3½ "			
"	Handel-Maats.4½ "	140¾	141	140¾
"	O. I. Leening4 "			
"	Leen. Holl. Sp.4½ "	100		
"	Rijn-Spoorw...4½ "			
"	Maats. v. Weld.4 "			
België,...	Cert. *Rothsch.*2½ "	51		
Frankrijk,	Certificaten....3 "	63		
Spanje, ..	Buitenlands. ..1½ "	29 7/16	29⅝	29 7/16
"	dito 3 "	43⅝		
"	Binn. a ƒ 60003 "	39¼	39⅜	39⅜
"	Amort. Schuld.........			
"	Bew. v. Coup..........			
Portugal,	Oblig. ....3 pCt.	43¾	44	44
"	dito 1856/57..3 "	43½	43¾	43¾
"	dito Uitgest...			
Rusland,	Obl. *Hope en C.*5 "	102¾	103¾	102¾
"	dito 1828/29..5 "	101½	101⅞	
"	Cert. 1831/33..5 "			
"	dito 1840......4 "			
"	dito *Stieglitz* ..4 "			
"	dito d.° Nieuwe5 "	96½		
"	dito d.° 1855 N.5 "	99¾	100	99⅞
"	dito te Londen5 "			
"	dito v. Assign.6 "	66		
"	Inschr. dito ...6 "			
Polen,....	Aand. 1835..........ƒ			
"	Obligatien......4 pCt.			
Oostenr.,	Obl. *Goll en C.*5 "			
"	dito dito 4 "	51¾	52	
"	dito Met. Oude5 "	57¼	57⅞	57 5/16
"	dito N. te Ams.5 "	70¾	71¼	70¾
"	dito Nat. Met.5 "	60⅝	61⅛	60⅞
"	dito Metall.....2½ "	30⅜	31	30½
"	Wen. Ad. fl 2504 " ƒ	282	284	
Brazilië,	1824, £ 100 5 "			
Equador,	£ 100...........1 "	16⅜		
"	Onbepaalde....1 "	15⅞		
Venez.,...	Obligatien......5 "			
"	Uitgestelde ....2½ "			
Grenada,	Obligatien......3½ "	17¼	17 7/16	
"	Uitgestelde	5⅜		
Mexico,..	Obligatien......3 "	19¼		
"	dito Onbep....3 "			
Illinois	.......................7 "	81	81¼	

Rusland, Spoorweg Aand., volgef., ƒ 232½ a ƒ 233. Weener Bankactien ƒ 868 a ƒ 872. Philadelphia, bij Hope & Co., Lr. A, 94¼ a 94½; dito Lr. B, 97.

Beleening 3 pc. Prolongatie 3 pc. Disconto 3 pc.

Op de ontvangen ongunstige tijdingen ondergingen de fondsen eene gevoelige daling, vooral was zulks met de Oostenrijksche het geval, welke 2½ a 2¾ pct. teruggingen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 62⅞. Spanje, 1½ pc., 29 7/16; dito Binnenl., 3 pc., 39⅜. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 57½; dito Nation., 5 pc., 61.

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 7 April.

Metalliek	ƒ 27.60.	Sp. Piasters....	ƒ —.—.
dito Nationale.	- —.—.	Hamb. Russen ..	- 33¾.
Napelsche	- —.—.	Russ. in Zilv. R.	- 34⅞.
Div. Eng. in £...	- 11.62½.	Poolsche in fl...	- 27⅜.
Eng. Russen....	- 11.62½.	Coup. Port. 1 Jan 1848 per £ 2.	- —.—
Fransche........	- 55⅜.	Papier Roeb....	- —.—
Belgische.......	- 55⅞.	Dollars.........	- —.—
Pruissische.....	- 34¾.		

Speciekoers.

AMSTERDAM den 7 April.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten.......	ƒ —	a	ƒ —
Oude gerande dito.....	- 5.50	"	- 5.60
Tien Gulden Stukken...	- 9.65	"	- 9.75
Dito Eng. Souvereigns...	-11.70	"	-11.80
Dito Pistolen	- 9.55	"	- 9.65
Nieuwe Louis-d'Or.....,			
Stukken van 20 francs...	- 9.35	"	- 9.45
Baren Goud en Specien	- 9½	a "	-10½ {pc. a ƒ 1442.60 per N. ℔ fijn.

Zilveren Specien per Ned. ℔ Fijn.

Fijne Drittels	ƒ	"	ƒ
" Bar. 1000/1000 950.	-	"	-
Zilver van 900 a 850.			
dito " 800 - 700.	- 104.20 a ƒ 105.		
dito " 600 - 500.			
dito " 400 - 300.			

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters............	ƒ 2.55	a	ƒ 2.60.
Fransche Kroonen..........	- 2.70	"	- 2.75.
Stukken van 5 francs.......	- 2.33	"	- 2.36.
Brabantsche Kroonen........	- 2.65	"	- 2.70.
Pruissische Daalders.........	- 1.74	"	- 1.77.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 9 April.

2 maanden.		Kort.
Londen. .	11.65	11.70
d.° 3/m.	11.62½	—
Parijs . .	55 11/16	56
d.° 3/m.	55 9/16	—
Bordeaux.	55 7/16	55¾
Genua. . .	45¾	—
Livorno. .	39½	-
Napels . .	78	—
Petersb. .	173½	—
Hamburg.	35⅛	35⅜
d.° 3/m. .	35	—
Antwerp .	—	1
6 weken.		**Kort.**
Frankfort	99¾	—
Augsburg	99	—
Weenen. .	103	—
Triest. . .	102⅜	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 9 April.

2 maanden			Zigt.	
Londen. .	11.65	g	11.70	g
Parijs. . .	55¾	p	56 3/16	g
Bordeaux.	55⅜	g	—	g
d.° ½ m.	55¾	g	—	g
Genua . .	45¾	g	—	g
Livorno. .	39	g	—	g
Napels . .	78	g	—	g
Hamburg.	35 3/16	g	35⅜	g
3 maanden.			**Zigt.**	
Madrid . .	239	g	—	g
Cadix. . .	241	g	—	g
Sevilië . .	238	g	—	g
Bilbao . .	238	g	—	g
Lissabon .	40¾	g	—	g
Porto. . .	40¾	g	—	g
Petersb. .	173	g	—	g
6 weken.			**Zigt.**	g
Weenen ..	104	g	—	g
Augsburg	99	g	—	
Frankfort.	99½	g	—	

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

Door het Departement van Kolonien zijn wij in de gelegenheid gesteld tot de mededeeling der navolgende staten:

A. OPGAVE *van de verschillende op* Java *uit den oogst van* 1858 *reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren Gouvernements-producten, onder ultimo December* 1858.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij	picols.	884695	10000	(1) 894695
Suiker.....	id.	857062	63622	(2) 920684
Indigo.....	Amst. pd.	543373	179158	722531
Thee.......	id.	1622744	341866	(3) 1964610
Kaneel	id.	267462	20330	287792
Cochenille..	id.	6132	3868	10000
Peper	id.	303073	"	303073
Tabak.....	picols.	"	800	(4) 800

(1) Onder de nevensvermelde cijfers is niet begrepen het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentien Tagal en Madioen, waarvan geene opgave is ontvangen.

(2) Als voren het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentie Madioen.

De hoeveelheid, welke bovendien ter beschikking van de fabriekanten blijft, bedraagt (met uitzondering van de residentien Rembang en Banjoemaas, waaromtrent eene opgave ontbreekt) vermoedelijk 757,212 pic.

(3) Het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentie Buitenzorg niet opgegeven zijnde, is dus ook niet onder de nevensvermelde cijfers begrepen.

(4) De hoeveelheid, bovendien ter beschikking van de ondernemers blijvende, is vermeld op staat B.

B. OPGAVE *der producten voor particuliere rekening op* Java *geteeld, uit den oogst van* 1858, *onder ultimo December* 1858.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij	picols.	86074	5466	(1) 91540
Suiker	id.	272176	15137	(2) 287313
Indigo	Amst. pd.	286191	166809	453000
Kaneel....	id.	625	"	625
Cochenille..	id.	26875	16500	43375
Tabak.....	picols.	4085	16500	20585

(1) Onder de nevensvermelde cijfers is niet begrepen het welligt nog te ontvangene uit de residentie Soerakarta.

(2) Zie ook den staat lit. A.

(3) Zie de aanmerking op staat lit. A.

ROTTERDAM den 9 April.

(*Overzigt der Week.*)

KOFFIJ bleef zeer vast; voor verscheidene nummers der laatste veiling ½ en ¾ cent avans betaald, zoodat men moeijelijk beneden 1 cent verhooging kan koopen.

THEE zeer vast, met goeden omgang voor de behoeften.

SUIKER. Ruwe. Behalve de reeds gemelde verkoopen van ca. 3000 kranj. Java, werden heden nog verkocht 1333 kranj. Samarang n°. 15 Stoom en Fijnstoom, per Grondwet, tot ƒ ¾ beneden Maart ll. Geraffineerd. Door de vroegere belangrijke verkoopen op levering met weinig omgang.

RIJST. Uit de eerste hand zijn verkocht 300 v. nieuwe Carolina per Bengalen ƒ 15½, benevens nog 1745 b. Tafel- per Robert Dickson ƒ 9½ a ƒ 8½, aan één Huis, voor gepelde soorten, weinig attentie op vorigen prijzen.

SPECERIJEN blijven nominaal op vorige prijzen.

TABAK. Heden werden afgedaan 17 k. Cavendish ex Native. Behalve het bovenstaande werden in den loop dezer week nog verkocht 67 v. Maryland ex Somborn. Aanstaanden Donderdag zullen nog geveild worden 849 p. Java E B, 48 v. Somborn, 233 cer. Cuba, 27 v. Kentucky Stelen, benevens nog verscheidene andere partijtjes Tabak, Manilla Cigaren en Bindstroo. De voorraad op heden is 696 v. Maryland, 107 v. Verginie, 27 v. Stelen, 849 p. Java, 818 cer. Yara, 238 cer. Cuba, 55 p. Manilla en 40 k. Cavendisch.

KATOEN. Den afloop der veiling der N. H. M en bij particulieren den 5 dezer te Amsterdam gehouden hebben wij reeds gemeld; buitendien zijn uit de hand ca. 350 b. omgezet tot vaste prijzen.

METALEN. Banca Tin. Tot ƒ 80 zijn ruim 2500 a 3000 blokken omgezet; de stemming blijft zeer vast. Koper in een doen.

HUIDEN. In het begin der volgende maand verwacht men eene inschrijving van O. I. Huiden bij de N. H. M.; omzettingen in de eerste hand vonden niet plaats.

Van INDIGO zijn deze week op nieuw eenige kisten van den particulieren voorraad afgedaan; daarentegen zijn onderscheiden partijtjes weder aangevoerd, die spoedig aan de markt zullen komen.

POTASCH. Petersburger ƒ 15½, Amerikaansche 1ste soort ƒ 18, 2de en 3de soort in verhouding lager. Parelasch 1ste soort ƒ 19.

Domingo CAMPÊCHEHOUT loco ƒ 2⅝.

QUERCITRON. Van Baltimore is eene partij op levering afgedaan.

Amerik. TERPENTIJNOLIE ƒ 24½ entr.

MEEKRAP werd van alle soorten veel minder aangeboden dan vorige weken, de vraagprijzen waren mede hooger en was er in de goede kwaliteiten eenigen handel. De Zeeuwsche Maatschappij voor Meekrap-Bereiding te Wilhelhelminadorp zal in het laatst der maand Mei op een nader te bepalen dag te Amsterdam publiek veilen circa 500 v. Meekrap, in hunne fabriek bereid. Het grootste gedeelte dezer veiling zal bestaan uit goed van de teelt 1858 en slechts ongeveer 40 dubbelde vaten van de teelt 1857.

VETWAREN prijshoudend, doch met weinig handel. Cochin Cocosolie voortdurend gesoutineerd. Talk in een doen. Door de N. H. M. wordt op Donderdag 14 April alhier geveild: Ca. 35000 Ned. ℔ Cochin Cocosolie en ca. 300000 Ned. ℔ Australische Talk, waarvan de Taxatie is als volgt:

AUSTRALISCHE TALK.

5 f. ca. 2000 N. ℔ blank en hard........... ƒ 27½ a 28.
67 " " 26000 " egaal helder geel, ong. van droogte, 1 f. hoog geel..... - 28½ - 29.
2 " " 800 " geel, iets onzuiver........ - 26 - 26½.

COCHIN COCOS-OLIE.

91 f. ca. 35000 N. ℔ prima wit .... ƒ 25.

De heden bij inschrijving aangebodene partij Bijhavensche Levertraan is alles opgehouden.

HENNEP in een doen.

GRANEN. Tarwe: 164 ℔ N. Bov. Ris ƒ 260.

SCHIEDAM den 9 April.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 14,50,
JENEVER, " " " " " - 20,—,
Amst. proef, " " " " " - 21,25,
alles zonder de belasting.
SPOELING, per Ketel.............. - 1,—.

AMSTERDAM den 9 April.

(*Overzigt der Week.*)

Van KOFFIJ is veel omgezet tot betere prijzen. Op verscheiden nommers der laatste veiling wordt ½ c., op een enkel 1 c. avans betaald. Eenige celen van de Septemberveiling zijn tot 37½ c. gedaan. Ook in Braziel is vrij veel gedaan tot rijzende prijzen. Van de Veilings-Koffij wordt veel afgeleverd.

THEE zeer vast; in afwachting der veiling van 15 dezer gaat er weinig in om.

SUIKER. Ruwe. De handel bepaalde zich bij eenige partijtjes Surinaamsch tot ƒ 28 a ƒ 30; te Rotterdam en alhier werden circa 3000 kranj. Java tot ƒ ½ a ƒ ¾ onder de Maartprijzen afgedaan. Geraffin. De omzettingen bepaalden zich tot eenige partijen Crushed Melis, als bij B & H 500/m. kilo Junijlevering tot vroeger gemaakten prijs, T & C en diverse andere kleine partijtjes. De markt is niet flaauwer en de voorraad zeer beperkt. Kandij gaat grif van de hand en prijzen zijn niet hooger. Basterd en Stroop in een doen.

RIJST. Uit de eerste hand werden 1009 b. Java tot ƒ 6¼ a ƒ 6⅜ naar kwal. afgedaan. Gep. soorten bleven in één doen; Necrensie ƒ 6½; Rangoon ƒ 6¼, Voorloop ƒ 8 a ƒ 8½; Java ƒ 7¼ a ƒ 9½; Tafel ƒ 10½ a ƒ 13.

VRUCHTEN. Van Zwart Rozijn werden 122 v. uit de eerste hand afgedaan.

SPECERIJEN onveranderd: Noot n.° 1 115 a 118 c.; n.° 2 103 a 106 c.; Foelie 93 a 96 c.; Nagelen 24 a 26 c.

TABAK stil. Gedurende deze week werden slechts afgedaan 25 v. Maryland, aangevoerd per Joseph Jones. Tegen 15 dezer werden in veiling aangeslagen ca. 1300 pakken Java (partic. aanplanting); 116 cer. Cuba en 12 pakk. Portorico. Voorraad in de eerste hand: 1010 v. Maryland, 35 v. Virginie, 6 v. Kentucky, 60 v. Stelen, 3564 p. Java, 77 p. Manilla, 12 p. Portorico, 116 cer. Cuba, 110 cer. Embalema, 70 cer. St. Domingo.

KATOEN. Onmiddellijk na den gunstigen afloop der op 5 dezer gehouden veilingen werden nog 100 b. Oost-Ind., 52 b. New-Orleans en 29 b. Suratte tot vaste prijzen afgedaan, doch sedert dien heeft de vraag opgehouden, ten gevolge der flaauwere berigten van Liverpool.

METALEN. Banca Tin in eene vaste stemming; tot ƒ 80 hadden er weder eenige afdoeningen plaats, en daartoe blijft slechts weinig aan de markt. Andere Metalen steeds stil.

INDIGO. In de afgeloopen week hebben 28 k. Java tot onveranderde prijzen nemers gevonden. Bij particulieren zijn aangevoerd 199 k., die spoedig aan de markt zullen komen.

COCHENILLE onveranderd met weinig vraag.

VERWHOUTEN. Van St. Domingo Campêche werden eenige kleine partijen voor uitvoer genomen. Ook voor Geelhout vertoont zich wat meer vraag.

QUERCITRON. Eene partij van 500 b. grof gemalen Baltimore is op levering te koopen; 200 b. hebben daarvan reeds nemers gevonden. Prima Philadelphia en Philadelphia Genre onveranderd.

HARST. Br. Amerik. in loco wordt hooger gehouden, op levering zijn eenige partijen tot ƒ 8⅛ RC te koop.

TERPENTIJNOLIE vast met vrij levendigen handel.

MEEKRAP. In alle soorten goed gevraagd, voornamelijk goede en mooije soorten, waarvoor wat hoogere prijzen besteed werden. Jarige en oude fijne soorten zijn zeer gezocht, doch zijn op enkele kleinigheden na, die op buitensporige prijzen gehouden worden, niet meer te vinden.

STERKE DRANKEN. Jenever lager; Amst. proef ƒ 19 a ƒ 18¾, Amerik. dito ƒ 19½ a ƒ 19. In de overige artikelen is het stil.

GRANEN. Tarwe: Heden bij partij verkocht 130 ℔ N. bonte Poolsche ƒ 300.

GRONINGEN den 8 April.

GRANEN enz. Aan onze markt ging heden zeer weinig om. Tarwe en Rogge met weinig handel in een doen. Boekweit aan consumptie 5 ct. hooger verkocht, 116 ℔ zwarte ƒ 5,10. Gerst traag afgaande. Dikke en witte Voerhaver onveranderd, zwarte door schaarschheid 10 ct. hooger verkocht; 75 ℔ ƒ 3.50. Beste Paardenboonen goed prijshoudend; ƒ 7 a ƒ 7.10. Koolzaad bijna niet in omgegaan. Raapolie ƒ 36 a ƒ 36¼. Lijnolie ƒ 28. Raapkoeken ƒ 80. Lijnkoeken ƒ 10 a ƒ 11.

LONDEN den 7 April.

SUIKER. Van W.-Ind. soorten komt nog zeer weinig aan de markt en zijn heden 214 v. tot vaste prijzen verkocht. In Geraffineerd ging het een en ander om tot vaste prijzen; br. lumps zijn moeijelijk te vinden tot 53/. — RUM stil; 120 pijp. Leewards bedongen 1/7 en 30 pijp. Demerara 2/2 a 2/1. — KOFFIJ. Men houdt Natif Ceylon hooger. Jamaïca is coulant te plaatsen. — CACAO. Goede kwaliteit Trinidad vindt tot vaste prijzen nemers. — THEE stil met vaste prijzen; ord. Congo 13½ d. — RIJST prijshoudend met meer vraag, 680 b. blank Bengaal bedongen 11/9 en 700 ord. dito 9/. — KATOEN flaauw. — SALPETER stil met weinig handel, 500 b. Bengaal zijn tot 40/ afgedaan. — Bombay LIJNZAAD noteert men 53/ a 52/9. — METALEN. Schotsch IJzer 51/6 a 51/9. 150 t. Zink zijn afgedaan tot £ 22.2.6. Tin vaster; 400 bl. Banca bedongen 135/6. — OLIEN. Lijn- stil 39/; te Hull 28/6 a 28/7½. Raap- flaauw en lager, bruine 38/6 a 39/, blanke 42/. Palm- vaster 45/. Terpentijn stil 43/; Engelsche 42/. — TALK. De markt is vast maar onveranderd, P Y C disp. 53/3, April/Junij 53/3, Junij 53/6, Julij/Sept. 53/6, Oct./Dec. 53/9.

LONDEN den 8 April.

SUIKER. 7764 k. Mauritius werden grootendeels verkocht tot 32/6 a 46/6; 530 b. Bengaal tot 40/6 a 42/ en 350 b. Natif Madras tot 32/6 a 37/6. — TALK PYC flaauw en disp. 53/. — OLIEN. Lijn- 29/, bruine Raap- 39/, blanke dito 42/ a 42/6. — KATOEN flaauw en iets lager. In andere artikelen werd niets verkocht.

GRAANMARKT. Binnenl. en Buitenl. Tarwe werd tot de vorige prijzen van ll. maandag verkocht. In Meel was weinig handel. Gerst verlaten. Erwten en Boonen prijshoudend en gezocht. Haver aangeboden. Lijnzaad goed te plaatsen.

Van den 4 tot den 7 dezer werden ingevoerd 2010 q. binnenl. en 3530 q. buitenl. Tarwe; 670 q. binnenl. en 10,590 q. buitenl. gerst; 950 q. binnenl. en 10,060 q. buitenl. haver, en 2770 z. binnenl. en 690 z. buitenl. Meel.

ANTWERPEN den 8 April.

GRANEN. De markt is stil, voor Rogge betaalde men fr. 5⅞ en Riga Haver blijft te koop tot fr. 18½. — Van SUIKER zijn 113 k. Havana verkocht. — HORENS. Men deelt ons den verkoop van 7000 st. B. A. en M. V. mede. — In HUIDEN ging weinig om maar de prijzen blijven vrij ferm. Omzet dezer week 3000 st. gedr. Buenos-Ayres en M. V. — Van TABAK zijn in den loop dezer week 65 v. Kentucky verkocht tot vaste prijzen en van TERPENTIJNOLIE 50 v. Amerik.

HAVRE den 6 April.

KATOEN weder meer gevraagd; omzet 2000 b. — KOFFIJ vast. 1000 b. Haïti bedongen fr. 68; 100 b. dito fr. 67 en 377 b. Rio fr. 75 a fr. 80. — HUIDEN. Uit de hand zijn afgedaan 1268 st. gedr. Buenos-Ayres tot fr. 133. — HARST. Men meldt ons den verkoop van 50 vaatjes Amerik. tot fr. 18. — METALEN. 40 tons zacht Spaansch Lood zijn afgedaan tot geheimen prijs en 6000 kil. oud geel Koper tot fr. 183 per 100 kil. — SAPANHOUT. Men meldt ons den verkoop van 3000 kil. Java tot fr. 13.50.

HAMBURG den 8 April.

KOFFIJ. Er zijn heden afgedaan 4000 b. Domingo zeilende tot 51 1/16 en 1500 b. diverse soorten tot vaste prijzen. — ZINK stil. — GRANEN onveranderd. — RAAPOLIE per Mei 23. 10, per Oct. 23. 8.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (W. hard)
Aangekomen.
9 april Krimpen a/d. Lek, Ouwehand, Batavia
Canton, Bolibo, Mauritius

Hellev. (WZW—ZW)
Aangekomen.
9 april Danemark, Hansen, Trelleborg
Anna Catharina, Jansen, Cette
Admir. Windham, Allcock, Guernsey
Nordcap, Kruse, Livorno
Venus, Largeat, St. Brieux
Julien Marie, Baron, Redon
Constance, Guichoux, Bordeaux
Linna Monberg, Hoy, Randers
Vertrokken.
Levant (st.), Havre
Lord Raglan (st.), Newcasttle
Magnet (st.), Londen
Ivanhoe (st.), Leith

Brielle (W—W ten Z)
Vertrokken.
9 april Admir. Cator (st.), Hartlepool
Ivanhoe (st.), Leith (is terug en opgestoomd n. Hellevoet)
Cologne (st.), Londen
Enchantress (st.), Hull
Seagull (st.), dito

Maassluis *Aang.*
8 april Integrity, Harnden, Rye
9 april. Niets gep. (WNW)

Amsterdam *Vertr.*
8 april Marchina, Nepperus, Konstantinopel

Texel (Z.W.) *Aangek.*
8 april Stad Stavoren, Hoekstra, Suriname
Freya, Gjersoe, Noorweg.
Conferenzrath Clasen, Kappelen, dito
9 Zeebloem, Bakker, New-York
Vertrokken.
7 Elise, Stuverberg, Middlesbro'
8 Ondine (st.), Lovius, Bordeaux

Vlie (W.) *Aangek.*
6 april Amsterdam (st.), Hamburg
7 Stoomvaart (st.), dito
Vertrokken.
7 Vertrouwen, Dekker, Koningsbergen
Helena, Diepenbroek, dito
Creole, Zachariassen, Noorwegen
Drie Gebroeders, Fenenga, avontuur
Catharina, Drok, dito
8 Queen of the Tyne, Burdon, Newcastle
William Thompson, Cass, Sunderland
Tartar, Sutton, dito
Antoinette, Peters, Riga
Jantina, de Boer, Koningsbergen
Anna Arendina, Pott, dito
Juliana Louisa, Sprik, avontuur
Terug uit zee.
7 Maria Reifina, de Groot, n. Koningsb. bestemd.

Zoltkamp *Vertr.*
7 april Johanna Elsina, Mulder, Londen

Oostmahorn *Vertr.*
7 april Tetsia, Pluktje, Londen
Margaretha Elise, de Vries, dito
Christina Jacoba, Ploeg, dito
Tjakina, v. Sluis, dito
Jonge Gerrit, Hazewinkel, dito
Anna, Hoekstra, dito
Vrouw Martha, Bol, dito
Harmanna Hendrika, Pluktje, Hull
Gesina Jantina, Alberts, Grangemouth
Annegina, v. Sluis, dito

Vlissingen *Aang.*
6 april Colmar, Wulff, Rio-Grande
Vertrokken.
7 San Giuseppe, Lusina, Valparaiso
Alida Carolina, Dreesman, Buenos-Ayres
Sunnyside, Johnson, Quebec
Gebroeders, Loodijzen, Galatz
Mali Marco, Voinovich, Konstantinopel
Vrede, van Rijn, Venetië
Antje, Mulder, Nantes
Udo Frederik, v. d. Werff, dito
Zephyr, Pekelder, Dublin
Antje, Schuring, Liverpool
Twee Gebroeders, de Groot, dito
Ceres, Huizinga, avont.
Argo, Brouwer, dito
Fennegina Arentina, de Jonge, dito
(eenige bevorens gemeld, doch toen niet vertrokk.)

—o—

Oud Calabar *Aang.*
vóór 3 maart, Eendragt, ...

New-York *In lad.*
26 maart Bosphorus, Kraisinga, Amst. en Rott.
Maria, Savarese, d.° en d.°
Alexandrine, Titcomb, Rotterdam
Roscius, Cook, dito
Giulietta, Maresca, dito

Marseille *Aangek.*
6 april Voorzorg, Huisman, Newcastle
Vertrokken.
5 Anna Elisabeth, Schuur, St. Petersburg

Oporto *Aangek.*
2 april Catharina, Zeegers, Hamburg

Royan *Vertr.*
2 april Frouwina, Duit, Lubeck

Paimboeuf *Vertr.*
5 april Margrietha Antina, Jager, Liverpool

Ballina *Aangekomen*
6 april Gezina Jantina, Bekkering, Galatz

Liverpool *Vertr.*
6 april Jantje Wilkens, Hotze, St. Petersburg
Hillechina, Gruppelaar, Rostock
Trio, Clark, Amst.
Uitgeklaard.
7 Trewartha, Tomlin, Rott.
In lading.
Jufvr. Hillegonda, Douwes, Pernau
Fenna Gerarda, Struik, dito

Torbay *Vertr.*
6 ap. Paquete de Hamburgo, Telleria, (v. Rotterdam) Bordeaux
Fennechina Hendrika, Groenewold, (v. Brugge) Liverpool

Dungeness *Gepass.*
7 april Celeritas, Wagner, Amst. n. Soerabaija

Douvres *Gepass.*
6 april Kaap Hoorn, Dik, Amst. naar Batavia

Deal *Binnengel.*
8 april Sirene, Schippers, Rott. naar Messina

Broadstairs *Gepass.*
6 april Theodor, Martens, Amst. naar Valparaiso

Shoreham *Vertr.*
7 april Marco, Richardson, Rotterdam

Rochester *Aang.*
7 april John & Charles, Hopkins, Rotterdam

Londen *In lading*
7 april Pearl, Cademy, Rott.

Gravesend *Aangek.*
7 april Alida, Peper, Sevilla
8 Cleopatra, Nieuwe Diep

Harwich *Aangek.*
7 april Coral, Cracknell, Rotterdam (is naar Ipswich gezeild)

Sunderland *Aangek.*
7 april Matthew, Wilson, Amsterdam
Vertrokken.
Zenith, Booker, Amst.

Shields *Aangek.*
7 april Lily Dale, Bridle, Rotterdam
Anna Berendina, Kwint, Newburgh
Libra, van Os, N. Diep
Hilda, Cloak, dito
Jeune Henri, le Blay, dito
Grace, Gilbert, Schiedam
Vertrokken
Effort, Rotterdam
Lady Cecilia, Dordt

Leith. *Vertrokken*
7 april Rheidol Vale, Thomas, Dordt

Hamburg *Aangek.*
7 april Courier, v. d. Stolk, Nantes

Harburg *Aang.*
vóór 4 april Vriendschap, Sterenberg, Terranova
Vertrokken.
Johanna, Oldenburger, Christiansand

Cuxhaven *Aangek.*
6 april Jenny, de Lang, Triest
Vertrokken.
Jacoba Gezina, Rinks, Amst.
Fossina Siers, Boiten, Hartlepool
v. Dijken v. Langwijk, Wienke, Harlingen

Bremerhav. *Vertr.*
7 april Geertina, Meijer, Amsterdam

Kiel *Aangek.*
6 april Frau Trientje, Evers, Amst.

Elseneur *Gepass.*
5 april Ned. kof Alida Antonia, Noordzee

—o—

Hellevoetsluis den 9 april. Door de Anna Catharina, kapit. Jansen, van Cette alhier binnen, zijn op Wight aan wal gebragt 15 man, zijnde de equipage van de Engelsche bark Perthshire, kapitein Perriman, van Liverpool naar Alicante, welk schip op 46° NB. en 11° WL. is gezonken.

Vlissingen 8 april. Het Ned. tjalkschip Drie Gezusters, schipper van der Meulen, van Brussel naar Bremen, den 6 dezer van hier vertrokken, is gisteren op de bank van Calloo gezonken, doch het volk gered.

Hull 7 april. De stoomboot Ocean Queen, van Rotterdam alhier arriverende, heeft bij het binnenkomen in het dok-bassin op een steen gestooten, is lek geworden en loopt vol water; de lading wordt zoo spoedig mogelijk gelost.

Folkestone 6 april. Het Ned. kofschip Hillegonda, kapit. van der Laan, van Newcastle naar Oporto, is heden alhier binnengeloopen, zijnde de kapit. zwaar ziek.

Norden 5 ap. De Fransche schoener Louis Marie, kapit. le Truédic, van Bordeaux n. Hamburg, is gisteren op de noordkust van het eiland Norderney gestrand, doch het volk gered. Van de lading wijn is reeds een gedeelte het geborgen, doch schip zal weg zijn.

Carolinerzyl den 6 april. Het schip Vrouw Maria, kapit. Puister, van Amsterdam n. Hamburg, is lek alhier binnengeloop.

Dantzig 5 april. Het Ned. kofschip Harmonie, kapit. Lever, van Koningsbergen naar Altona, is met verlies van een anker en gebroken pal alhier binnengeloopen; de kapitein en stuurman zijn ziek.

—o—

8 april. De wind te **Falmouth** Z.; te **Deal** W.N.W.

—o—

Gepraaid:

Door kapit. W. Ouwehand, van Batavia binnen: Den 24 maart, op 27° NB. en 29° 30′ WL., de Eng. bark Isabella Anna, kruisende om de Z. W.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 10 april: 1ste getijde 8 ure 49 min.; 2de getijde 9 ure 13 min.; — 11 april: 1ste get. 10 ure 13 min.; 2de get. 10 ure 37 min.

Arnhem. Waterhoogte 8 april 1. 59 el.

Keulen. Rijnhoogte 8 april 7 v. 2 d. Rijnl.

Aangekomen: E. v. d. Brugge, van Rotterdam met 4064 ctr.

Advertentiën.

Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot *A. C. L. HAAN* van eenen ZOON.

Rotterdam 7 *April* 1859. — J. HAVELAAR.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, MARIA BAAK, Weduwe van den Wel Edelen Heer DIRK BOERS, *J. H. Zoon*, in den ouderdom van 73 jaren.

Rotterdam 6 *April* 1859.

H. J. BOLL.
H. F. BOLL, BOERS.
J. I. HANEGREEF.
A. HANEGREEF, BOERS.
A. M. BOERS.

Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden, tot mijne innige droefheid, mijne geliefde Echtgenoot, JOHANNA WILHELMINA MARGARETHA VAN LEENHOFF, in den jeugdigen leeftijd van ruim 24 jaren, waarvan ik slechts één jaar met haar gelukkig vereenigd was.

Rotterdam 7 *April* 1859. — J. M. NELL.

HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW.

AFDEELING

Rotterdam, Schiedam en Omstreken.

TENTOONSTELLING van Vee en Pluimgedierte,

op de Plaats der Societeit HARMONIE te Rotterdam, op DINGSDAG 12 APRIL 1859, van 10 tot 3 ure.

LOTEN a *f* **1** per Stuk, voor de bij die gelegenheid te houden **Verloting van Vee,** zijn bij den Penningmeester, alsmede aan bovengemeld locaal, verkrijgbaar.

Na afloop zal er ten 4½ ure een **gemeenschappelijke Maaltijd** voor de LEDEN gehouden worden, waarvoor de **Toegangkaarten** a *f* **2.50** verkrijgbaar zijn gesteld aan het Buffet in de Societeit *Harmonie*.

Namens het Bestuur,
H. DE BIE, *Secretaris.*

Met voorkennis van de Regering dezer Stad, zal aan de Huizen der Ingezetenen eene BUS worden aangeboden ter **inzameling van Liefdegiften,** ten behoeve der

HULPBEHOEVENDE BLINDEN,

welke in de Werk-Inrigting reeds zijn of nog zullen worden opgenomen.

Bij het Bestuur zijn met dankzegging ontvangen, dato 21 Maart ll., een Russische Coupon groot *f* 50, voorts eene Gift van *f* 2.50 en een van *f* 10.

Namens het Bestuur,
10 *April* 1859. E. DEKKER, *President.*
M. RETEMEIJER, *Secretaris.*

Het **Nederlandsch Israëlitisch Armbestuur** alhier berigt hiermede, dat, na kennisgeving aan de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Gemeente, de **GEWONE DRIEMAANDELIJKSCHE SCHAAL-COLLECTE** ten behoeve zijner Armen zal worden gehouden en door HH. Leden der Israël. Collectanten-Vereeniging alhier waargenomen op *Woensdag den* 13 *April e. k.*, des ochtends ten 10 ure, wordende gezegde Armen, wier behoeften veelvuldig zijn, in de loffelijk bekende liefdadigheid hunner Stadgenooten zeer aanbevolen.

Rotterdam den 10 *April* 1859.

LEVENS-VERZEKERINGEN

(Associations Tontinières).

CAISSE PATERNELLE.

opgerigt in den jare 1841.

Ingeschreven Kapitaal *f* 150,000,000.

Informatiën en Prospectussen bij GEB. VAN GEETRUIJEN, in Effecten en Wissels.

Allen die iets verschuldigd zijn aan of te vorderen hebben van den Heer **LOUIS DE WILDE,** *Commissionair-Expediteur* te Rotterdam, worden **nogmaals** verzocht daarvan ten spoedigste Betaling of Opgave te doen ten Kantore der Notarissen VAN DER HOOP & REEPMAKER aldaar.

Alle degenen, die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of onder hunne berusting hebben, behoorende tot de Nalatenschap van den Heer **HENRICUS BERNARDUS LEONARDUS RYKS,** in leven *Scheepsgezagvoerder*, gewoond hebbende te Rotterdam en overleden te Batavia den 28 October 1858, gelieven daarvan Opgave, Betaling of Afgifte te doen ten Kantore van de Notarissen SANDER en PAATS, in den Oppert te Rotterdam, vóór 25 April 1859.

MANEGE COOLSINGEL.

GROOTE RIJLES,

DONDERDAG 14 APRIL 1859,
des avonds 8 ure.

HH. LEDEN hebben de gelegenheid het regt toegekend twee Stadgenooten met H. Ed. Dames te introduceren en worden tevens herinnerd aan H. Ed. Diploma's.

Introductie van Vreemdelingen als naar gewoonte.

De Heeren HOPE & Co. geven berigt aan de Houders der BEWIJZEN Letter A en Letter B voortspruitende uit de Twee Leeningen door de Bank der Vereenigde Staten in het jaar 1840 alhier gesloten,

dat, ingevolge hun Berigt en Voorstel van den 5den Maart jl., alsnu tot de „Vereeniging van Uitloting" is toegetreden voor

5,140 BEWIJZEN Letter A
4,245 BEWIJZEN Letter B,

dat, even als in het jaar 1857, eene Aflossing is betaald van tien per Cent op het oorspronkelijk Kapitaal van de 496 geregistreerde Illinois & Michigan Canal Obligatiën, welke diensvolgens thans niet meer dan £ 180 ieder aan Kapitaal bedragen,

dat overeenkomstig hun Berigt van 30 Januarij 1858 aan de Houders van BEWIJZEN B, door de Farmers Loan and Trust Company te New-York is ingewisseld de Schuldbekentenis groot $ 43,000 tegen 43 Obligatiën, ieder van $ 1000 a 6 per Cent ten laste van den Staat Missouri, aflosbaar na 1874/1888,

dat bij hen zijn ontvangen sedert 1 October 1858,

voor Letter A en Letter B:

de Renten op Effecten ten laste van

de Staten { Maryland, Michigan } verschenen 1 Januarij 1859,
Pennsylvania verschenen 1 Februarij 1859,
Illinois, de helft der jaarlijksche Coupon verschijnende 1 Julij 1859.

voor Letter B bovendien:

de Renten op Effecten ten laste van

de Farmers' Loan and Trust Company verschenen 1 November 1858,

de Stad St. Louis, met bijbetaling van een half per Cent door de Farmers' Loan and Trust Company, verschenen 1 December 1858,

de Staten { Illinois (New Internal Improvement Stock), Indiana, Missouri, Tennessee } verschenen 1 Januarij 1859,

de Spoorw. { New Jersey Central versch. 1 Febr. 1859
Michigan Central versch. 1 Maart 1859 }

dat wijders nog zijn ingekomen eenige Gelden voortvloeijende uit de Activiteiten der voornoemde Bank, waardoor de volgende Uitdeelingen kunnen geschieden:

op een BEWIJS Letter A

voor Renten	*f* 22.60
uit de opbrengst der Activiteiten	- 11.60
wegens Kapitaal	- 20.10

op een BEWIJS Letter B

voor Renten	*f* 27.40
uit de opbrengst der Activiteiten	- 4.60
wegens Kapitaal	- 4.70

dat eindelijk, ingevolge de toetreding tot de Vereeniging van Uitloting, heden de volgende BEWIJZEN door den Notaris Mr. J. COMMELIN en getuigen zijn uitgeloot, te weten:

163 Stuks Letter A

N°.	N°.	N°.	N°.	N°.	N°.	N°.	N°.
3232	301	4781	4653	4935	1173	3	757
4679	4479	1275	3941	3765	4726	1773	1831
4314	4268	4173	2232	2139	3679	2473	3424
1174	2685	3189	1772	1024	4916	5047	2717
2860	1090	2421	906	2386	5371	3299	3647
2478	1801	1849	1408	612	1803	971	1811
520	1026	2405	388	3279	63	4100	386
3364	3892	3237	3345	5464	1453	2788	2226
2571	849	5267	1983	3215	3926	410	576
3580	4507	536	1777	559	325	3584	4759
1720	1673	759	2814	1749	231	2799	2778
3619	1349	163	5251	4571	1817	2187	1081
1804	98	3813	756	5029	869	4475	1372
3768	1788	1196	4637	3163	4024	1478	5283
4089	52	3209	5221	2937	225	464	4566
1049	4509	1217	4055	1547	5472	3430	2740
4202	617	2198	3284	569	5159	3361	3669
1151	692	3816	4276	4012	3437	2640	4702
131	4487	4510	2185	2286	358	2907	3577
5181	1747	1441	1536	3327	1871	2296	5365
4578	540	3504					

49 Stuks Letter B

N.°	N.°	N.°	N.°	N.°	N.°	N.°	N.°
7614	6544	6164	8948	6670	9519	5927	7167
8676	9376	8257	9204	6236	6115	6509	6982
7905	8387	7990	5503	7505	6699	8954	8241
9442	7431	9655	6483	9879	8897	9060	7649
9776	8870	6717	8330	7201	6914	9457	6105
7061	5662	5995	9262	7949	6276	8378	8669
6196							

welke BEWIJZEN, met de vijf laatste Dividend Coupons en Talon, zullen worden ingetrokken tegen afgifte van Een CERTIFICAAT, regt gevende voor Letter A op $^{1}/_{5500}$ste en voor Letter B op $^{1}/_{4500}$ste, in hetgeen voor ieder Letter afzonderlijk zal blijken over te blijven, na dat al de BEWIJZEN der Vereeniging tot Uitloting zullen zijn afgelost en ingetrokken, zullende op de uitgeloten BEWIJZEN geen verdere Uitdeeling meer geschieden.

Diensvolgens wordt van heden af ten Kantore van de *Associatie-Cassa* gevaceerd tot betaling van de

Vijfde Dividend Coupon Lr. A ONGESTEMPELD met ***f* 54.30,**
Vijfde Dividend Coupon Lr. B ONGESTEMPELD met ***f* 36.70,**
Vijfde Dividend Coupon Lr. A GESTEMPELD met ***f* 22.50,**
Vijfde Dividend Coupon Lr. B GESTEMPELD met ***f* 25.—**

en van ieder der voormelde Stuks uitgeloten BEWIJZEN Letter A en Letter B met met ***f* 1000.**

Amsterdam 6 *April* 1859.

De DOCHTER,

die Donderdag nacht het Ouderlijk Huis verlaten heeft, wordt verzocht tot hare bedroefde Ouders **terug te keeren,** zullende zij met **alle blijken van liefde ontvangen worden.**

Rotterdam 8 *April* 1859.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY
(INCORPORATED BY ROYAL CHARTER)
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN, voor Goederen en Vee,

Het Engelsch Schroefstoomschip **EARL OF AUCKLAND,** Kapitein **William W. Appleton,** vertrekt WOENSDAG 13 APRIL, des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

SNELVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN ANTWERPEN,

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,
met de STOOMBOOTEN

TELEGRAAF III & IV,

BEHOORENDE TOT DE SNELSTVARENDE VAN EUROPA.

Deze nieuw expresselijk voor den Vervoer van Passagiers gebouwde Stoombooten, hebben schoon gemeubileerde Kajuiten, waarbij een Dames-Salon met Piano en een Paviljoen, hetwelk afgehuurd kan worden.

APRIL 1859.

Van ROTTERDAM.				Van ANTWERPEN.		
11 Maandag	's nachts	10/11	12.30	11 Maandag	's morgens	6.—
12 Dingsdag	's morgens	11/12	2.—	12 Dingsdag	„	7.—
13 Woensdag	„		3.30	13 Woensdag	„	8.—
14 Donderdag	„		4.30	14 Donderdag	„	9.—
15 Vrijdag	„		6.—	15 Vrijdag	„	10.—
16 Zaturdag	„		7.—	16 Zaturdag	„	10.30
18 Maandag	„		8.—	18 Maandag	's nachts 17/18	12.—

Te **ZIJPE** wordt voor **Zierikzee** en **Brouwershaven** op de heen- en terugreis aangelegd; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die van **Zijpe naar Zierikzee en Brouwershaven,** na aankomst der Stoombooten vertrekt en van **Brouwershaven naar Zierikzee en Zijpe,** in correspondentie op de Stoombooten rijdt.

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1 n.° 21, **VERWEY & Co.,** *Cargadoors-Expediteurs.*

ROTTERDAM-HARBURG-HAMBURG-STETTIN.

De DIRECTIËN der **Rotterdamsche Stoomvaart-Vereeniging** en der **Amsterdamsche** en **Amsterdam-Harburger Stoomboot-Maatschappijen** geven hiermede kennis, dat van af *primo April* de **VRACHT** van **KOFFIJ** met hare Stoomschepen is VASTGESTELD als volgt:

Naar HARBURG en HAMBURG.

KOFFIJ in Balen *f* 18 } en 10 % per Last van 2000 K.°
„ „ Vaten - 22 }

Naar STETTIN.

KOFFIJ in Balen *f* 25 } en 15 % per Last van 2000 K.°
„ „ Vaten - 28 }

De Directiën voornoemd,
JAMES SMITH, *Directeur.*
PAUL VAN VLISSINGEN, *Directeur.*

BAHLMANN & Co.,

Hoogstraat en Steiger,

hebben de eer hunne geachte Begunstigers te berigten de Ontvangst

der NIEUWSTE MODELLEN van

MANTILLES EN MANTELETS,

dewelke van af **Woensdag 13 April** zullen gepresenteerd worden.

Ook ontvingen zij eene **Schoone** en **Ruime Sortering**

Nieuwe DOEKEN en CHALES-LONGS, ROBES en STOFFEN,
voor DAMES KLEEDJES in alle genres.
HANDSCHOENEN, BLOEMEN, LINTEN, BRODERIES
en verdere NOUVEAUTÉS.

IJZER-MENY,

uit de FABRIEK van den Heer

A. DE CARTIER, te *Auderghem*, bij *Brussel*.

HEEREN SCHEEPSBOUWMEESTERS, INGENIEURS, ARCHITECTEN enz. worden opmerkzaam gemaakt op de **IJZER-MENY,** welke te verkiezen is boven de **Lood-Meny,** door deszelfs fijnte, zuiverheid en kleur; dezelve belet het Roesten van het IJzer, maakt het Houtwerk hard, en daar de prijs in verhouding tot de Lood-Meny **veel goedkooper uitkomt,** laat zij zich met meer voordeel dan deze laatste aanwenden.

Deze aanbevelenswaardige eigenschappen zijn erkend door een aantal Ingenieurs, Scheepsbouwmeesters enz., zoowel hier te Lande als elders, waardoor het verbruik voor STOOMBOOTEN, IJZERWERKEN etc. bij verschillende groote Corporatiën van *Holland*, *België*, *Frankrijk*, *Duitschland*, *Rusland* enz. is gevestigd.

Prospectussen en **Monsters** zijn op *franco* aanvrage verkrijgbaar bij **VAN DEN HELM & VAN OTTERLOO,** in Verwwaren, te *Rotterdam*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Maandag den 11 April, des voormiddags ten 10½ ure, in het Logement **de Zon,** aan den Steiger te Rotterdam, van:

C.ª 65 Last RAVISON,

liggende op Zolders te Schiedam en aldaar te ontvangen. — Nadere inlichtingen bij GEBROEDERS VAN STOLK.

Het PAND,

bestaande in HUIS, PAKHUIS, KANTOOR en **ERVE,** aan den Wolfshoek te Rotterdam, wijk 2, nommer 289, hetwelk op den 6 April laatstleden, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen aldaar, door de Notarissen SANDER & PAATS is geveild, zal op Woensdag den 13 April 1859, des namiddags ten vijf ure, door voormelde Notarissen, ter zelfder plaatse, worden **Afgeslagen.**

De Notaris *JAN LEENDERT LOS*, gevestigd te Klaaswaal, is voornemens in het openbaar, op dag van Betaling tot 1 November e. k., mits solide Borgtogt stellende, te Verkoopen de navolgende uitmuntende

LEVENDE HAAF,

VOORTS

BOUW-, MELKGEREEDSCHAPPEN, GEREI en verderen INBOEDEL.

Op **Dingsdag 12 April 1859,** aan de Bouwwoning van GERRIT VISSER, onder ***Zuid-Beijerland*: 9 PAARDEN en 26 RUNDEREN.**

Op **Dingsdag 19 April 1859,** aan de Bouwwoning onder ***Oud-Beijerland***, genaamd *de Groote Jagt*, in bruik bij ARIE VINK en GERRIT VINK, aan het Vuurbaken: **17 PAARDEN en 47 RUNDEREN.**

Op **Woensdag 20 April 1859,** aan de Bouwwoning, in bruik bij JACOB VERMAAT, aan den Schoutsdijk, onder ***Zuid-Beijerland*: 11 PAARDEN en 33 RUNDEREN.**

En op **Woensdag 27 April 1859,** te ***Goudswaard***, aan de Woning, in bruik bij BASTIAAN SCHELLING *Rz.*: **7 PAARDEN en 22 RUNDEREN.**

Beginnende telken dage voorm. 9 *ure.*

Een en ander met al de **Gereedschappen enz.** tot de **Bouw- en Melkerij** behoorende.

ZEGT HET VOORT.

Openbare Verkooping,

op Donderdag den 28sten April 1859, des voormiddags ten *tien* ure, ten overstaan van de Deurwaarders *STOELLER & BRAAKMAN*, in de Verkoopzaal, aan de Scheepmakershaven te Rotterdam, van:

Solide MEUBELEN, eenig Gemaakt GOUD en ZILVER, JUWEELEN en meer andere GOEDEREN.

Alles daags te voren te zien.

Openbare Verkooping,

ten overstaan van den Deurwaarder *J. C. LACH*, op Maandag den 11den April aanstaande, des middags ten *twaalf* ure, in het Koffijhuis **de Unie,** van Mej. de Wed. J. FRANKEN, aan den Coolsingel, wijk 15, n.° 288, te Rotterdam, van

eene Overdekte BUNDER,

groot 69 Tonnen, genaamd ***de Vrouw Jacoba***, met deszelfs STAAND en LOOPEND WANT en INVENTARIS, liggende te Rotterdam aan de Doode Haven, achter het *Witte Hart*, alwaar hetzelve Vaartuig dagelijks is te bezigtigen.

Rotterdamsche Schouwburg.

Directie: **J. Eduard de Vries.**
DINGSDAG 12 APRIL 1859
(Sluiting van het Tooneel):

EEN KOOPMAN VAN DEN ECHTEN STEMPEL,
of ADEL en HANDELSTAND,

Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Hoogduitsch van Dr. *Benedix* (Schrijver van *Mathilde*), door *J. Ph. Sterk*. — Gevolgd door:

EEN DIENST AAN MIJN VRIEND BLANCHARD,

Blijspel met Zang, naar het Fransch van *Moreau* en *Léon*, door *F. H. Greb.*

Aanvang ten HALF ZEVEN ure precies.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Balcon	*f* 2.00.	Parterre	*f* 0.75.
Loge	- 1.00.	Galerij	- 0.30.

STOOMVAART-VEREENIGING *DE MAAS.*

ROTTERDAM-BRISTOL-CARDIFF.

Het Stoomschip **BALMORAL,** Kapit. D. LOVIUS, vertrekt **Donderdag den 14 April.**

Adres: *BOUTMY & Co. — JOHs. OOMS Ez. & Co.*

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van ZONDAG en MAANDAG 10 en 11 April 1859, N.° 86.

Provinciaal Geregtshof in Zuidholland.

REGTSGEDING

TEGEN

C. A. GUNKEL,

beschuldigd van

VERGIFTIGING.

VOORZITTER *Mr. J. A. PHILIPSE.*

(**Raadsheeren:** mrs. A. J. T. DE BORDES, S. SCHMOLCK, J. H. VAN DER SANDE en C. D. BEELS. **Openbaar Ministerie:** de Advocaat-Generaal Mr. W. F. G. L. FRANÇOIS. **Verdediger:** mr. D. LÉON).

Derde Dag.

(*Zitting van Zaturdag 9 April.*)

De op gisteren geschorste teregtzitting werd ten 10 ure geopend. De belangstelling in de zaak was ook heden even groot als de vorige dagen. De groote geregtszaal kon te naauwernood de menigte bevatten, welke zich daarin opeenhoopte. De beschuldigde was gelijk gisteren kalm en volgde met veel oplettendheid gedurende de geheele zitting de debatten.

De Voorzitter gaf het woord aan den verdediger van den besch., den heer mr. **D. Léon,** die op de volgende wijze het woord nam:

Edel Groot Achtbare Heeren!

Toen zich omstreeks drie maanden geleden binnen deze residentie als met de snelheid des bliksems het berigt verspreidde van de ontzettende misdaad, waarvoor deze hoog bejaarde beschuldigde thans voor uwe vierschaar teregt staat, — was er, te midden van de vele liefdelooze beoordeelingen en veroordeelingen, waartoe het gebeurde ten zijnen aanzien *toen* en *later* zoo ruimschoots aanleiding gaf, één hoofddenkbeeld, dat bij mij en voorzeker ook bij velen met mij op den voorgrond stond. Dit hoofddenkbeeld, hetwelk mij tot dusver is bijgebleven, was, dat *hoe* afschuwelijk de geïmputeerde daad op zich zelve en in het afgetrokkene ook wezen mogt, zij echter den nadenkenden mensch overvloedige stof geeft tot overweging, nu de besch., bij de volvoering daarvan, — na een vroeger geheel onbesproken, werkzaam, hoogst nuttig, ja eervol en luisterrijk leven, — den ouderdom van 84 jaren had bereikt. Het gebeurde toch moest, in die omstandigheden, bij ieder weldenkende een zeer pijnlijken indruk verwekken, daar het een nieuw maar tevens treffend bewijs oplevert van de ontegenzeggelijke waarheid dat niemand, *hoe* hoog ook de schakel zij, waarop hij in de keten der maatschappelijke zamenleving geplaatst is en *hoe* ver hij ook in jaren moge gevorderd zijn, zekerheid heeft omtrent hetgeen nog vóór zijn dood met hem zal kunnen gebeuren, of nog van hem zal kunnen worden. Met het oog vooral op de broosheid van het menschelijk verstand, de verleiding, verzoeking, gevaren en zwakheden, waaraan de mensch tot aan het graf is blootgesteld, heeft dan ook de wijste der Koningen gezegd „dat de dag des doods (wel te verstaan na een goed volbragt leven) voor den mensch oneindig gelukkiger is dan de dag der geboorte."

Dit weinige E. G. A. HH. zal, naar ik mij durf vleijen, voldoende zijn om ook bij de minder nadenkenden, — hetzij al dan niet hier tegenwoordig, — onze overtuiging over te brengen dat de man, die gebukt onder den last van eene zoo kapitale beschuldiging hier voor U te regt staat, en na eene even werkzame als nuttig en eervol afgelegde loopbaan, op den rand des grafs tot den diepsten bodem van menschelijke ellende is gebragt, — in ieder geval — en hoedanig ook de morele en juridieke waardering zijner daad moge wezen, op *zijn* standpunt, en vooral met het oog op zijne vergevorderde jaren, nog veel meer is te beklagen dan te verachten.

Ik sprak zoo even van de *vita ante acta* van den bes. Ik qualificeerde die als geheel onbesproken, werkzaam, hoogst nuttig, eervol en luisterrijk.

Het zij mij vergund, hieromtrent in eene beknopte ontwikkeling te treden, ten einde daarna tot de conclusie te komen, dat het tot het gebied der onwaarschijnlijkheid behoort dat iemand, wiens geheele vroeger leven, gelijk dat van den bes., onbesproken was, eensklaps en als het ware in het gezigt des doods, in het geheel en volkomen bezit zijner verstandelijke vermogens, een *misdadiger*, een *giftmenger* heeft kunnen worden, — maar dat men het er veeleer voor moet houden, dat daartoe hebben geleid de eigendommelijke gevolgen van den ouderdom, in den regel van onmiskenbaar nadeeligen invloed op de heerschappij der rede en die, zoo ze al niet de toerekenbaarheid naar de strikte beginselen van het hier te Lande nog vigerend Strafwetboek geheel uitsluiten, dan toch ten minste de schuldpligtigheid, althans voor de vierschaar van de rede en het gezond verstand, — aanmerkelijk doen verminderen.

De verdediger zette daarop de levensbijzonderheden van den besch. uiteen, die eene aaneengeschakelde reeks van eervolle feiten vertoonden. Daar deze bijzonderheden evenwel reeds vroeger in de dagbladen zijn medegedeeld, meenen wij, uit gebrek aan de noodige ruimte, die met stilzwijgen te mogen voorbijgaan. Na die levensschets toonde de verdediger aan, dat de schitterende militaire loopbaan van den besch. nogtans, naar diens meening en opvatting, sedert de herstelling van Nederlands onafhankelijkheid ook hare schaduwzijde had gehad. Hij had namelijk in 1832 zijn eervol ontslag aangevraagd, omdat hij meende van wege de Regering van Willem I bij vele gelegenheden te zijn miskend en teleurgesteld, vooral, omdat in 1822 al de generaals der artillerie, alleen met uitsluiting van hem, tot ridders of kommandeurs van den Nederl. Leeuw werden benoemd, terwijl hij juist als ridder der later vervallen orde van de Unie eene dubbele aanspraak op die van den Nederl. Leeuw meende te kunnen maken. Deze miskenning verwekte bij den besch. eene melancholische gemoedsgesteldheid, die verhoogd werd toen hij in 1829 plotseling zijn eenig kind, een veelbelovenden zoon, op zijn 14de jaar noodlottig verloor. Sedert dien tijd kende de besch. geene levensvreugde meer en was hij in den regel treurig, afgetrokken en somber, tenzij hij geduldige hoorders vond die hij over den oorlog en de groote armee kon onderhouden. Die gemoedsgesteldheid verbeterde niet met het klimmen der jaren; van daar ontstond het *taedium vitae* en de zucht tot zelfmoord die ik later zal aantoonen. Afgescheiden echter van die melancholische gemoedsstemming was het bezwaarlijk te ontkennen, dat de ouderdom en vooral de *hooge* ouderdom veelal zoo al niet geheel, dan toch gedeeltelijk den vrijen wil en bij gevolg de toerekenbaarheid uitsluit. Men was het dan ook vrij algemeen eens, dat wanneer men nu en dan grijsaards ontmoette, nog in het *volkomen* bezit van hunne vroegere helderheid van geest, dit als een betrekkelijk zeldzaam verschijnsel moest worden beschouwd. Zeer oude lieden hadden dikwijls een idée fixe of een monomanie; en daarin liet het zich reeds verklaren dat de beschuldigde, aanvankelijk geneigd tot zelfmoord en later daarvan teruggekomen, er in zijne gemoedsstemming, voor de 1ste getuige Louise Esbra, een plegtanker van heil in zag, haar door den dood van de zorgen, verdrietelijkheden en moeijelijkheden van het leven te ontheffen. De geachtste schrijvers over het strafregt in het algemeen en over de geregtelijke geneeskunde in het bijzonder leerden dan ook dat de hooge ouderdom een zoodanigen invloed uitoefende op de ziels- en geestvermogens van den mensch, dat hij in de meeste gevallen tot den staat van kindsheid terugkeert, waardoor de toerekenbaarheid voor daden geheel of gedeeltelijk wordt uitgesloten (hier haalde de pleiter de getuigenissen aan van *Feuerbach Lehrbuch des gemeinen in Deutschland gültigen peinligen Rechts* § 84; van *von Siebold, Handboek der geregtelijke geneeskunde* §§ 69 en 70; *Moll, Leerboek der geregtelijke geneeskunde voor genees- en regtskundigen* §§ 164 en 165; *J. Muller, Handbuch der Physiologie*, pag. 768; dr. *Canstatt, die Krankheiten des höheren Alters und ihre Heilung* d. 1 § 50; professor *Guislain. Leçons orales sur les phrénopathies*, d. 2 pag. 206; *van Deinse. Algemeene beginselen van Strafregt*, § 108. Uit deze schrijvers blijkt, dat menschen in hoogen ouderdom egoïstisch worden, wantrouwend, bijgeloovig, menschenschuw, gierig, kleinmoedig; en dat de grijsaard in dat tijdperk van zijn leven tot iedere geregtelijke verpligting ongehouden is.)

Het Romeinsche regt en zijn commentatoren zagen in een vergevorderden ouderdom op zich zelf reeds òf eene uitsluiting der toerekenbaarheid òf in ieder geval eene reden van verschooning (hierbij werd aangehaald het gezag van *Tira qucau, de poenis temperandis*, pag. 29; van *Farinacius Quaestiones* 92 n.° 23; en van *Ulpianus* in de lex 3 § 7 ff.) Het tijdstip intusschen waarop het *beneficium Senectutis* kon worden ingeroepen was onbepaald; eenigen stelden 60 anderen 70 jaar. In ieder geval was volgens het Romeinsche regt een 84jarige ouderdom een reden van niet toerekenbaarheid. Ook de C. P. van 1791 stelde de straf voor misdaden boven de 75 jaren op hoogstens 5 jaren gevangenis, en bij 80jarigen leeftijd werd hij geheel vrij gesteld. Zwakte ten gevolge van hooge jaren was ook nu nog eene reden van uitsluiting der toerekenbaarheid in de strafwetboeken van Beijeren en Hanover; en het beginsel in onze wetgeving, dat regters, ambtenaren en hoogleeraren van hunne betrekkingen ontheven worden indien zij den ouderdom van 70 jaren bereikt hebben, onderstelt dat de mensch op dien leeftijd niet meer alle intellectuele vermogens bezit. Intusschen erken ik, dat het bij ons bestaande geschreven regt niet per se de toerekenbaarheid uitsluit wegens hoogen ouderdom. De regter zal uit de feiten en omstandigheden moeten opmaken in hoever die ouderdom hier kan geacht worden de verantwoordelijkheid voor de strafwet te hebben doen ophouden. Tot dat einde blijf ik een oogenblik stilstaan bij sommige omstandigheden die aan de misdaad zijn voorafgegaan en hebben achtervolgd.

Ad primum. Als omstandigheden die de misdaad zijn voorafgegaan wijs ik *a* op de ligthoofdigheid waaraan de besch. in de laatste jaren laboreerde; *b* op den ampelen brief door hem op 25 februarij 1858 aan den generaal-majoor Scheltus geschreven. Zonder eenige nadere aanleidende oorzaak was de besch. in een betoog getreden, aan dien generaal gerigt, dat 5 jaren vroeger ten onregte de buste van den generaal Voet was geplaatst in de zaal der Academie en dat evenzeer ten onregte op de toen door de stad Breda ten geschenke gegeven vlag de beeldtenis van den generaal Voet als eerste persoon voorkwam; want dat hem besch. die eer toekwam. Die brief was zoo verward, (daarin werd o. a. ook besproken het aankoopen van tinnen nachtpotten met breede randen voor de jongelieden) dat ik hieruit den twijfel mag opperen of de beschuldigde reeds in februarij 1858 nog wel geheel *compos mentis* was. De Procureur-Generaal had gisteren zijne bewondering te kennen gegeven over het in dien brief doorstralende geheugen van den besch., maar hij had vergeten dat die brief was opgemaakt naar aanleiding eener levensgeschiedenis in 4 deelen, die de besch. van zich zelf had geschreven, en die bestemd was na zijn dood het licht te zien. Ten derde op een brief op 18 januarij 1858 aan Prins Frederik der Nederlanden geschreven, waarin de besch., op nieuw al zijne vermeende grieven herinnerende, den Prins smeekte om alsnog bij Koning Willem III aan te houden tot het verleenen der orde van den Nederl. Leeuw, en zulks in woorden, alsof het tijdelijk en eeuwig welzijn van den besch. van het verkrijgen van die ridderorde afhing. Hij verklaarde in dien brief dat hij bij Koning Willem II niet had aangedrongen tot herstel van grieven, van wege 's Konings verwantschap tot Koning Willem I. Maar Prins Frederik stond in gelijke mate in verwantschap tot Koning Willem I; een blijk alzoo dat de briefschrijver tot dezen Prins zijne toevlugt niet zou hebben genomen indien zijn denkvermogen nog even helder ware geweest. Doch bovendien is het aannemelijk dat een grijsaard van dien leeftijd, als het ware in het gezigt van den dood, indien hij in het bezit van zijn volle verstand ware, nog naar eene derde ridderorde hunkeren zou en het in een smeekschrift zou doen voorkomen alsof van het verkrijgen daarvan zijne rust en zijn tijdelijk en eeuwig heil afhankelijk zijn? Ten vierde, op het uitsnijden of uitscheuren van plaatjes in de Witte Societeit. De geringe waarde van het ontvreemde verbiedt hier te denken aan diefstal, en nu vraag ik of dit feit niet het vermoeden oplevert, dat de besch. reeds 2 a 3 jaren geleden in een staat van kindsheid verkeerde? en ten vijfde, op zijn eigen portret, hetwelk hij op bespottelijke wijze mismaakt had en op de cadeaux door hem aan zijne nichten gegeven, gelijk die door den getuige Offermans waren beschreven. Ook hier wil ik gevraagd hebben, of deze feiten niet het vermoeden moeten opwekken, dat de besch. in een staat van kindsheid verkeerde.

Ad Secundum. De judiciële contenance van den besch. na het plegen der daad en na zijne arrestatie. Hij ontkent ten stelligste bij het ontdekken der misdaad, die gepleegd te hebben, maar erkent tegelijk uit eigen beweging, dat hij arsenicum gekocht heeft; is dit de daad van iemand, die zijn volle verstand heeft en dus weet dat de erkentenis gif te hebben gekocht eene hoogst belangrijke verzwarende omstandigheid moest zijn. Eerst komt hij tot eene volledige erkentenis met betrekking tot de worst; daarna ontkent hij arsenicum te hebben gedaan hetzij in de soep, hetzij in den jenever. Daarna, dat hij in die soep en in dien jenever wel arsenicum zou hebben geworpen. De bekentenissen van den besch. leverden dus een chaos van contradictien, die wel aanleiding geven om die bekentenissen met wantrouwen aan te nemen.

Afgescheiden van dat alles bestond bij den besch. steeds zucht tot zelfmoord, waaruit blijkt dat hij inderdaad tijdens de perpretatie van het feit en ook vroeger niet was *compos mentis*. Die zucht tot zelfmoord bleek: *a*, uit de omstandigheid dat hij van zijn eerste verhoor tot heden toe is blijven volharden bij de verklaring dat hij het arsenicum had gekocht met het doel om zich zelven van het leven te berooven; *b*, dat hij tot dat einde een deel van het arsenicum bij zich droeg; *c*, dat hij het vergif reeds op 9 junij in bezit had, terwijl hij het eerst op 29 julij in den jenever gebruikte, gesteld dat dit feit te bewijzen ware, en *d*, dat Louise Esbra zelve verklaard heeft, dat de besch. haar menigmaal had gezegd dat hij zich voor den kop wilde schieten (pleiter toont daarop aan uit een aantal beroemde schrijvers, dat werkelijk de zucht tot zelfmoord, nu eens genoemd *monomanie homicide*, dan weder *monomanie raisonnante*, leidt tot het volvoeren van misdaden, met wreedheid en onverschilligheid, waarbij niets wordt gemist, bedoeling, voorbereiding en slimheid zelf om na het volvoeren van de daad zelf de verantwoordelijkheid van zich af te schuiven. Onder de gevallen, bij deze schrijvers opgeteekend, komt o. a. voor, dat iemand aan een ander het leven had ontnomen, alleen om een einde te maken aan den ongelukkigen toestand, waarin hij meende hem te zien verkeeren. *Devergie médecine légale* (deel II, pag. 114 en 115).

En hiermede E. G. A. H. meen ik tot genoegzame klaarheid te hebben gebragt dat, hetzij men let op de eigendommelijke gevolgen van den ouderdom, hetzij op sommige feiten die de misdaad zijn vooraf gegaan en hebben achtervolgd, hetzij bepaaldelijk op de omstandigheid dat in de laatste tijden inzonderheid bij den besch. eene neiging tot zelfmoord aanwezig was, daaruit in ieder geval genoegzaam blijkt dat de besch., tijdens het plegen der daad, niet geheel en al *compos mentis* was, en mitsdien die daad hem niet voor de strafwet kan doen verantwoordelijk zijn.

Art. 64 C. P. verstaat onder *démence*, zooals men geleerd vindt bij *Chauneau et Faustin* (Bruss. editie dl. 1 pag. 268) „*lésion complète ou partielle des facultés de l'intelligence.*" Met het oog hierop meen ik, na al hetgeen voorafgaat, dat dáár waar gelijk bij den besch. neiging tot zelfmoord bestond, er, volgens de lessen der wetenschap, wel degelijk een ziekelijke toestand der hersenen, of gelijk *Chauvau* zich uitdrukt, *une lésion partielle des facultés de l'intelligence* aanwezig was.

Ik kom nu tot de beschuldiging dat de besch. geldelijk belang had bij den dood van Louise Esbra. Ik moet vooraf doen opmerken, dat ook ten aanzien van dit punt de verklaringen van den besch. slechts eene aaneenschakeling van contradictien hebben opgeleverd. Het belang van den besch. vorderde *niet* den dood van Louise, want reeds twee jaren geleden had Louise het paket geopend en ontwaard dat de stukken van *f* 1000 in stukken van *f* 100 waren veranderd. Voor opvordering van het kapitaal was hoegenaamd geene vrees, want Louise was volkomen gerustgesteld en zij ontving alle zes maanden de rente geregeld. Integendeel na den dood van Louise was het veeleer aan te nemen, dat hare erfgenamen hem voor het kapitaal zouden aanspreken. Wat de periodieke uitkeering betreft, deze bedroeg niet *f* 640 's jaars, gelijk de Proc. Gen. gisteren mededeelde. De renten beliepen *f* 118.80, en sedert het begin van den afgeloopen zomer gaf de Generaal aan Louise slechts *f* 5 wekelijks. De uitkeeringen beliepen dus slechts *f* 370 a *f* 380 's jaars. Hoe was nu zijne finantiële positie? In october 1858 werd de hypotheek afgelost. De besch. had dus na october aan renten *f* 200 's jaars minder te betalen. Mevrouw Gunkel heeft mij per brief ingelicht, dat haar echtgenoot jaarlijks kon beschikken over eene som beloopende bijna het dubbel van *f* 370. De besch. was dus wel degelijk in staat die uitkeeringen te doen. In een overwegend geldelijk belang kan dus de drijfveer niet worden gezocht die den besch. tot het plegen van het geïncrimineerde feit heeft gebragt. Mogt het Hof zich met dit gevoelen vereenigen, dan zal daaruit volgen dat de besch. van het hem ten laste gelegde feit zal worden vrijgesproken.

Voor het onverhoopt geval echter dat het Hof van een tegenovergesteld gevoelen mogt zijn, dan nog doet zich in regten de vraag voor of, nu de besch. het oogmerk heeft gehad om de eerste getuige te treffen, maar daarvan *in eventu* haar broeder het slagtoffer is geworden, — de doodstraf, dan wel de daarop volgende straf, de *poena morti proxima* zou moeten worden toegepast. Deze subsidiaire verdediging, waarvan, onder het gebied van den C. P. en vóór de invoering der wet van 29 junij 1854 (Staatsblad n.° 102) om nader te melden reden, geene questie kon zijn, berust thans voornamelijk op art. 10 al. 1 der laatstgemelde wet, luidende: „Poging „tot misdaad wordt gestraft met de straf, volgende „op die, welke bij de wet tegen de misdaad zelve „is bedreigd." Het slot der acte van beschuldiging zegt, dat de besch. wordt gesteld in staat van beschuldiging ter zake van *vergiftiging*. Ik wil niet onderzoeken of dit slot is in overeenstemming met art. 144 strafvordering, ik kan mij met de qualificatie vereenigen in zoover daarbij, met het oog op het ligchaam der acte, niet iedere daad of poging tot vergiftiging als eene op zich zelve staande misdaad is aangeduid of gequalificeerd. Indien de toerekenbaarheid *kon* worden aangenomen, dan kan het hier alleen gelden een *delictum continuum*, bevattende eene en dezelfde voortgezette misdadige handeling. Volgens de acte van beschuldiging bestaat dat *delictum* uit vier onderdeelen als *a*, de toeleg tot vergiftiging op 27 julij met den jenever; *b*, die met de soep, eenige weken na het gebeurde met den jenever; *c*, die in november jl. met betrekking tot de worst, waarvan mevr. Staereling en haar zoontje ziek zouden zijn geworden, en *d*, de vergiftiging, waarvan zoo ongelukkig de broeder van de eerste getuige het slagtoffer is geworden.

Nu wensch ik aan te toonen, dat de drie eerste onderdeelen der beschuldiging niet voldingend naar den eisch van het regt zijn bewezen.

Daar niemand in de drie eerste gevallen het leven heeft verloren, ontbreekt ook te dien aanzien het *corpus delicti*. *Carnot* ad artt. 301 C. P. erkent wel dat ook zonder het aanwezig zijn van het *corpus delicti* de misdaad van vergiftiging als bewezen kan worden aangenomen, maar dan moeten in de debatten de meest onloochenbare bewijzen van schuld zijn geleverd. Ook *Berzelius Leerboek der scheikunde*, pag. 35, leert dat, vermits de wet leven voor leven eischt, het noodig is dat al de kenteekenen eener plaats gehad hebbende vergiftiging ook door de werkelijke aanwezigheid van het gif binnen in de maag en het gedarmte of in de stoffen die de kranke door het braken is kwijt geraakt, bevestigd wordt. Met het oog op deze autoriteit beweer ik dat er geene vergiftiging of poging daartoe in den zin der wet heeft plaats gehad, d. i. welke den dood ten gevolge had kunnen hebben. Immers het bestaan van die drie onderdeelen constateert alleen door de bekentenis van den besch., in verband, wat *a* en *c* betreft met eene *ex post* opgevatte subjective meening van den med. doctor. Die erkentenis is eene *nuda confessio* niet van elders gestaafd. Bovendien, in het geval sub *c* vermeld is ter teregtzitting gebleken, dat de broeder van Louise in november gegeten had van dezelfde worst, ten gevolge waarvan mevrouw Staereling en haar kindje zou zijn ongesteld geworden. Louise's broeder heeft evenwel geen ongemak geleden; dit feit spreekt dus de erkentenis van den besch. zelfs tegen. Een nieuw bewijs tevens, hoe weinig zekerheid uit de bekentenissen van den besch. is te putten. Doch al waren die feiten bewezen, des neen, dan nog zouden zij in den gegeven stand van zaken niet vallen onder het bereik der strafwet, art. 301 C. P. eischt twee *criteria* die te zamen moeten gaan: 1°, de toeleg om te dooden en 2°, dat de toegediende zelfstandigheid den dood ten gevolge *kan* hebben. Is nu de toegediende hoeveelheid zoo gering, dat zij den dood *niet* ten gevolge kan hebben, dan mist men een der criteria bij art. 301 vereischt. Rattenkruid is eene zelfstandigheid, die in de geneeskunde zelfs weldadig werken kan, en zijne doodelijke werking hangt dus af van de toegediende hoeveelheid. Dat is beslist bij arrest van den Hoogen Raad van 28 jan. 1857. Nu beweer ik, dat het met betrekking tot de drie vermelde onderdeelen der beschuldiging niet *ad juris evidentiam* is bewezen, dat het arsenicum in genoegzame hoeveelheid is toegediend om den dood ten gevolge te kunnen hebben. Dat dit werkelijk het geval is geweest, blijkt daaruit dat de ziekte van Louise Esbra of van mevr. Staereling en haar kindje à priori geene verdenking van vergiftiging heeft opgeleverd, dat bij gevolg geen tegengif is ingegeven; en dat *desniettemin* geen der lijders aan hunne ongesteldheid is overleden.

Er blijft thans nog alleen over te spreken van den toeleg tot vergiftiging op 4 januarij jl., welke zoo ongelukkig den dood van Johannes Hendrikus Esbra ten gevolge heeft gehad.

Het is buiten eenige tegenspraak dat de besch. niet het oogmerk heeft gehad *dien* persoon te treffen.

Één van de beide criteria bij art. 301 C. P. voor de misdaad van vergiftiging gevorderd, namelijk de doleuse intentie, ontbreekt hier dus ten opzigte van Johannes Hendrikus Esbra geheel en al.

Art. 301 toch, hetwelk vergiftiging definiëert als toeleg op iemands leven, heeft niet verondersteld de ongerijmdheid dat de gifmenger als het ware in den blinde zou schermen en zonder toeleg op een *bepaald* persoon, den eersten den besten tot slagtoffer zou maken van zijne misdadige handeling.

In dien zin is dit dan ook verstaan bij arrest van het Provinciaal Hof van Zeeland van 14 november 1856, te vinden in het Weekbl. van het Regt n°. 1809 hetwelk, altans op *dit* punt, *tacite* is bevestigd bij het boven aangehaald arrest van den Hoogen Raad van 28 januarij 1857, Weekbl. van het Regt n°. 1958, terwijl het tevens ligt opgesloten in het mede reeds geciteerd arrest van den Hoogen Raad van 6 junij 1854. Met dit al E. G. A. H. volgt hieruit niet dat de vergiftiging, waarvan de persoon van Esbra in januarij jl. is bezweken, na de wijzigingen die de Code Penal hier te Lande in 1854 heeft ondergaan, niet zou vallen onder het bereik der strafwet. De besch. heeft dan namelijk *eene strafbare poging* gepleegd op de persoon van Louise Esbra, die naar luid van art. 10 der wet van 29 junij 1854 gestraft wordt met de straf, volgende op die, welke bij de wet tegen de misdaad zelve is bedreigd. Het is dan ook tot de toepassing daarvan dat ik (wanneer onverhoopt de toerekenbaarheid mogt worden aangenomen) ten slotte de vrijheid neem te concluderen. Daardoor E. G. A. H. zal dan ook kunnen worden voorkomen het uitspreken van een arrest, uit krachte waarvan de weinige levensdagen, die naar menschelijke berekening aan dezen besch. nog beschoren zijn, op eene vreeselijke en onteerende wijze zouden worden afgesneden. Ook dan, ik herhaal het, wanneer het

gepleegde feit als toerekenbaar mogt worden beschouwd, zal, indien zich het Hof met mijne regtsbeschouwingen mogt kunnen vereenigen, over dezen hoog bejaarden grijsaard geen doodvonnis behoeven te worden uitgesproken, dat den misdadiger den weg afsnijdt tot eene waarachtige verbetering. Zoo ooit dan wordt in deze treurige zaak zeer zeker geen zoo bloedig zoenoffer in het belang der maatschappelijke veiligheid gevorderd.

En hiermede E. G. A. H. is, althans voor dezen termijn, mijne taak volbragt. Ik heb mij het gewigt dier taak en de daaraan verbondene moeijelijkheden geenszins ontveinsd. — Het is toch geen gewoon beschuldigde voor wien ik het woord zou voeren, en de verdediging werd voor verreweg het grootste gedeelte op een ander terrein geplaatst, dan waarop zij zich gewoonlijk beweegt. Immers ik had niet zoozeer feiten of uiterlijke daden te bespreken, te bewijzen of te wederleggen, als wel op te klimmen en door te dringen, tot hetgeen in het binnenste van een mensch is omgegaan. Wie zal bij zulk eene beoordeeling op onfeilbaarheid durven bogen, wie zich vermeten te zeggen, dat hij op dat glibberig pad nimmer zal struikelen? Maar bij het diep besef van het hooge gewigt der roeping, die ik hier te vervullen had, paarde zich eene bemoediging en een aangenaam bewustzijn. Die bemoediging, — ik vond ze in de overtuiging, dat ik het woord zou rigten tot regters, die met eene onwrikbare als onpartijdige hand de schaal der geregtigheid houdende, verre verheven boven de oordeelvellingen van zoo velen, die alleen afgaan op hetgeen naar buiten is gebleken, en de zwakheden van het menschelijk verstand en menschelijk hart daarbij niet in rekening brengen, — tot regters, zeg ik, van wie het te verwachten is, dat zij de eischen van het regt met eene menschkundige waardering van oorzaken en gevolgen zullen weten in harmonie te brengen. Maar ik had, zooals ik zeide, ook een aangenaam bewustzijn. Het is dat, na de vele liefdelooze beoordeelingen, waaraan deze beschuldigde sedert geruimen tijd heeft bloot gestaan, het aan mij gegeven was om voor het eerst eene stem ten zijnen voordeele in het openbaar te doen hooren. Van een hoog maatschappelijk standpunt gevallen,— van allen verlaten, — diep vernederd en de geheele maatschappij als het ware tegen zich hebbende, — riep de beschuldigde mijne regtskundige hulp in. Doordrongen van het gewigt mijner roeping, meende ik, ook uit eerbied voor het ongeluk, — aan zulk een rampzalig natuurgenoot, in dat gewigtig uur, mijnen bijstand niet te mogen weigeren.

Ik ben daartoe te eerder overgegaan, omdat ik mij overtuigd hield, dat het Hof, *ex nobili judicis officio*, datgeen zal gelieven aan te vullen, wat in deze moeijelijke zaak aan mijne voordragt zal ontbreken. Moge mijne stem ingang vinden in het gemoed van de regters, die over het lot van een besch. hebben te beslissen. Maar moge tevens — en hiermede besluit ik — mijne zwakke poging er toe hebben bijgedragen, om bij een ieder, — hetzij hij den besch. al dan niet reeds in zijn binnenste mogt hebben veroordeeld, — de overtuiging te doen geboren worden, waarvan ik in den aanvang mijner rede gewaagde, dat namelijk, die grijsaard — welke toekomst hem ook moge beschoren zijn, — *minder is te verachten dan te beklagen.* Ik heb gezegd.

Daarna nam weder het woord de E.G.A. heer mr. **W. F. G. L. François**, Adv. Gen. Met belangstelling had hij de verdediging gevolgd, en achtte zich verpligt hulde te brengen aan de voortreffelijke wijze, waarop de verdediger aan het Hof in deze treurige zaak zijne voorlichtingen had geschonken. Die verdediging had hij hem op nieuw in herinnering gebragt de spreuk: *die staat zie toe dat hij niet valle.* Dat mogt men elkander, dat mogt men zich-zelve toeroepen, wanneer men naging, langs welken weg de grijsaard die daar zat zoo diep rampzalig was geworden. De verd. had gepleit de niet toerekenbaarheid, de *démence.* Gave God, dat de verdediger gelijk had, en de waarheid aan zijne zijde ware. Maar mijne overtuiging is anders. Hetgeen gepleit was is ten eenenmale ongegrond. Ik ben verpligt hetgeen gepleit is te wederleggen, wil ik geen verraad plegen aan het standpunt waarop ik sta. Neen, er was geen krenking van verstand; bovendien, dat moet bewezen worden door hem die er zich op beroept; daartoe wijs ik slechts op art. 64 van Strafregt. De uitzondering die daar vermeld wordt moet positief zijn bewezen. De gebleken feiten hebben echter bewezen dat de dader zijne misdaad heeft gepleegd met het meeste overleg, met verstand en beleid. Om dit aan te toonen, zal ik de verdediging op den voet moeten volgen. Vooraf moet ik opmerken dat voor het geluk van de maatschappij niet meer bestaat zoodanige wet, welke daden op zekeren leeftijd gepleegd, om die reden alleen, straffeloos heeft gesteld: thans vraagt men van den grijsaard rekenschap zijner handelingen. Ik kom nu tot de punten der verdediging.

a. Ligthoofdigheid. Deze is bewezen alleen in duizeligheid te hebben bestaan, niet vergezeld van eenig verschijnsel of daarop gevolgd, hetwelk naar krankzinnigheid zweemde; *b. de brief aan den heer Scheltus.* Die brief (waarvan de spreker eenige bijzonderheden mededeelt) is eene wijdloopige opsomming van de loopbaan des besch. en van de grieven die hij had. Er komen zelfs in voor eene uiteenzetting eener teeken-methode en eene beschouwing over practische artillerieścholen die uitmuntend zijn. De kwestie der waterpotten is niet zoo absurd, als wel is voorgesteld. De besch. voert aan als bewijs, hoe hij zich met de kleinste bijzonderheden moest bemoeijen, dat toen hij op reis was, de door hem benoemde huishoudelijke commissie aan de Akademie te Breda zich door de leveranciers in de handen had laten stoppen tinnen waterpotten met breede randen. Ik zie daarin geen bewijs van kindsheid. Bovendien, de besch. was geen man van letteren, hij was soldaat, en nu moest men eerst bewijzen, dat hij vroeger *beter* gesteld en meer aaneengeschakelde brieven had geschreven. De besch. had dat zelf erkend, want de brief eindigde aldus: „ ik schrijf deze voor mij zoo „ bittere regelen als soldaat en niet als regtsgeleerde, „ daar alsdan stijl en zamenhang betere leiding zou „ verkregen hebben." *c*, den brief aan Prins Frederik. Ik zie in dezen brief geen onverstand, maar wel overleg en beleid, want het was zeer mogelijk geweest, dat de tusschenkomst van Prins Frederik den besch. de zoolang verlangde ridderorde had kunnen bezorgen. De vraag of het denkbaar was, dat een 84jarig man zich zoodanig aan eene aardsche nietigheid kon hechten, beantwoord ik met ja. Sedert 1822 is dat heerschende denkbeeld bij hem gebleven en heeft hij geene gelegenheid verzuimd, om dat denkbeeld tot verwezenlijking te brengen. *d, het uitscheuren van plaatjes.* Ik volhard bij mijn gevoelen gisteren geuit. De verdediger had een *dilemnu* gesteld. Het was opzettelijke diefstal of *démence.* Ik zeg neen, het is eene daad van onordentelijkheid; men doet zoo iets niet; men laat ook andere leden eener societeit het genoegen die platen te bezien. *e, het mismaakte portret en de portretten aan Mejufvrouwen Huygens geschonken.* Ik merk op dat regtens niet is bewezen, dat de besch. die portretten geschilderd heeft. Doch dit daargelaten, wie onzer heeft niet eens in zijn leven een kinderachtige daad gedaan. Overigens geef ik toe dat de zaken zeer vreemd zijn, en ik laat aan het Hof over de waardering van dat feit.

Wat betreft de judiciële contenance des besch. na de daad en na zijne arrestatie, merk ik op, wat die contenance na de daad aangaat, dat ik daaromtrent reeds gisteren acht punten aan het oordeel van het Hof heb onderworpen. Ik voeg er hier enkel bij, dat de besch. *niet* vrijwillig erkend heeft vergif gekocht te hebben, doch dat hij tot die bekentenis is gekomen, na herhaaldelijk door den heer Waldeck op de tegenstrijdigheid zijner verklaringen aandachtig te zijn gemaakt. Integendeel de contenance van den besch. was gelijk die gewoonlijk is bij soortgelijke misdadigers. Eerst ontkentenis, daarna gedeeltelijke bekentenis, dan weder terugtrekking, eindelijk volledige erkentenis. Dat de besch. werkelijk wist wat hij had gedaan, bewees u de verklaring van van Kempen. De besch. was in het bureau van politie op de knieën gevallen, en had uitgeroepen: „ mijn God, waartoe ben ik gekomen."

De verdediging had betoogd dat de besch. leed aan *neiging tot zelfmoord;* maar in het geheele proces was geen bewijs geleverd van die neiging; wel was positief gebleken, dat hij het gekochte vergif ten nadeele van anderen had gebruikt. De verdediger had ook voorbeelden aangehaald van personen, die moorden hadden gepleegd; maar wat was daarbij het geval? voor die moorden was geenerlei oorzaak aan te wijzen; er was totaal gemis van oorzaak, en de schrijvers, die over dit onderwerp handelen, schrijven teregt dergelijke daden aan *monomanie* toe. Maar *hier* is eene blijkbare oorzaak, het geldelijk belang; de *monomanie* was derhalve niet aannemelijk. De uitvoering der daad was dan ook met veel overleg en verstand gepleegd. Dat blijkt uit de keus en de aanschaffing van het middel. Men koopt rattenkruid onder het voorwendsel ratten te verdrijven. Men neemt het oogenblik waar dat de persoon op wiens leven men het toelegt zich verwijdert. Men dient het vergif toe onder schijn van vriendelijkheid. Men heeft het verstand er niet van meê te proeven. Men onttrekt zich daaraan, door te beweren malaga te hebben gedronken. Men stopt het vergif in de worst op het geheime gemak ten einde door huisgenooten niet betrapt te worden. Men zegt, om *zeker* te zijn dat de worst gegeten zal worden; „ die heb ik in een net winkeltje gehaald." Inderdaad dit alles toont aan dat de beweerde *demence* een ijverige poging is van de verdediging, maar dat die poging moet afstuiten op de werkelijkheid.

Op het punt van het *geldelijk belang* mag ik niet ontveinzen dat de verdediging bovenmate zwak is geweest. Ik herinner het fijne finantiële overleg van de [illegible] van 30 sept. en 2 oct. 1857, ten gevolge waarvan op sluwe wijze gezorgd was, dat bij Louise's dood de vellen wit papier ongeopend aan den besch. moesten worden teruggegeven. Bij den dood van Louise had de besch. dus belang; bij haar leven moest hij vreezen, dat wat eens gebeurd was zich zou herhalen, dat namelijk het paket kon worden geopend en dus zijn bedrog ontdekt worden. Gaarne geef ik toe dat de onderstand die verleend werd eene vrijwillige daad was, die ieder oogenblik kon ophouden; maar in dat geval zou Louise het eerst haar toevlugt hebben moeten nemen tot de effecten, en dan ware al weder het bedrog ontdekt. In ieder geval dus had de besch. geldelijk belang bij den dood van Louise Esbra.

Ten aanzien van het subsidiair gedeelte der verdediging, moet ik vooraf opmerken, dat het résumé der acte van beschuldiging, zoo als het in die acte voorkomt, voldoende is, gelijk zulks blijkt uit arresten door dit Hof gewezen in 1852 ter zake van een schipper te Delft, in 1843 en 1846 mede ter zake van vergiftiging. Vervolgens moet ik opmerken dat de acte niet spreekt van vier, maar slechts van drie onderdeelen, daar het gebeurde met de worst in november 1858 geheel buiten aanmerking is gelaten. Ten derde kan onmogelijk opgaan de bewering van den verdediger, dat het toedienen van eene quantiteit vergif niet in die mate, dat er de dood het gevolg van is geweest, niet valt onder het bereik van art. 301 C. P. Uit *één* mond hebben de deskundigen verklaard, dat rattenkruid eene zelfstandigheid is die in het menschelijk ligchaam gebragt, onder de vreeselijkste verschijnselen, den dood kan te weeg brengen. Van rattenkruid in het bijzonder kan dan ook, op het gezag van Orfila en anderen, gezegd worden, dat de geringste hoeveelheid den dood veroorzaken kan. Er had hier *ééne* vergiftiging plaats in drie periodes, en het kon zelfs de vraag niet meer zijn, of zij *peut donner la mort* want *elle a donné la mort.*

De laatste bewering van den verdediger was dat er slechts zou zijn geweest *eene strafbare poging tot vergiftiging.* Die bewering is zoo onjuist mogelijk. Het doet er niet toe *wie* gestorven is. De vraag is of zij, op wier leven het gemunt was, van het vergiftigd middel gebruik had gemaakt. Zoodra dit was geschied, is ook de daad der vergiftiging geconsommeerd. Poging is alleen dan aanwezig, wanneer het vergif gemengd, maar door het bedoelde slagtoffer niet gebruikt is. Alle schrijvers, waaronder ik slechts zal citeren, Chauveau en Faustin en den hoogleeraar Nijpels, leeren, dat de misdaad geconsommeerd is zoodra van het vergif is gebruikt, onverschillig de gevolgen daarvan. En al had Louise van het vergif niet gebruikt, zou dan deze toevallige omstandigheid den geheelen aard en de geheele strekking der misdaad kunnen veranderen? Neen, de zaak zou dan dezelfde blijven; zij zou dan gequalificeerd moeten worden, manslag met voorbedachten rade. Uit alles blijkt, dunkt mij, dat de misdaad voltooid is en dat er geen enkel bewijs aan outbreekt. Hiermede heb ik in deze treurige zaak gedaan al wat de ambtspligt van mij vorderde, aan u thans het oordee overlatende over de feiten, ofschoon, ik moet he bekennen, dat oordeel mij niet twijfelachtig voorkomt.

De heer mr. **D. Léon**, ten tweeden male het woord vragende, verklaarde na deze langdurige debatten, zich nog slechts tot enkele opmerkingen met betrekking tot de laatste rede van het O. M. te zullen bepalen. Hij kwam op tegen de geïsoleerde voorstelling, die het O. M. had gegeven van de feiten welke volgens hem bewezen dat de *facultés de l'intelligence* van den beschuldigde niet meer waren *complètes.* Men moest ze niet anders dan in verband tot elkander beschouwen, en dan zou men tot de overtuiging komen dat de beschuldigde gedurende de laatste 2 of 3 jaren in een staat van kindsheid verkeerde. Pleiter kwam nog eens terug op de onverstandige houding, door den beschuldigde gedurende het proces aangenomen, en daarbij vatte hij zelfs des bes. onbewegelijkheid bij het lijden van Louise's broeder als een nieuw bewijs op, dat de grijsaard geen juist begrip had van de gevolgen zijner daad. Op nieuw adstrueerde pleiter het betoog dat de bes. leed aan neiging tot zelfmoord. Wat het punt van geldelijk belang betrof herhaalde pl. dat Louise wist en haar broeder ook, dat er slechts *f* 300 in het pakket lagen, en dat er derhalve bij den bes. geene vrees voor ontdekking bestond. Hij bleef ook van meening, dat het slot der acte van beschuldiging niet was overeenkomstig met art. 144 n°. 3 van strafvordering; en indien hij daarvan geene exceptie van nietigheid had gemaakt, dan was het, omdat de bes. hem zulks uitdrukkelijk had verboden, aangezien deze had verklaard naar den dood te verlangen. Op nieuw toonde pl. aan, dat van de vergiftiging van de jenever en soep niets was gebleken; dat alleen de bloote erkentenis van den bes. en eene *ex post* opgevatte subjectieve meening van den doctor bestonden. De leer van het O. M. omtrent het toedienen van vergif in de kleinste hoeveelheid, werd door pl. vervolgens bestreden op grond, dat die leer daarom niet opging omdat de geneeskunde zelve zich van rattenkruid als geneesmiddel bediende. Ten aanzien van de vergiftiging op 4 januarij adstrueerde pleiter nog nader dat er van de zijde van den beschuldigde geen toeleg bestond op het leven van Johannes maar wel op dat van Louise Esbra, zoodat het in allen gevalle zou zijn een délit manqué. Pl. eindigde deze zijne dupliek, dat hij overtuigd was, dat de beslissing van het Hof van dien aard zou zijn, dat de laatste dagen van den 84jarigen grijsaard niet op gewelddadige wijze zouden behoeven te worden afgesneden.

De Voorzitter verklaarde daarop het onderzoek in deze zaak gesloten, en deelde mede dat het Hof zou beraadslagen en uitspraak doen heden over acht dagen, des namiddags ten één ure.

De beschuldigde die gedurende de geheele zitting zich kalm had gedragen, ofschoon hij voor een groot gedeelte het aangezigt in zijne handen had verborgen gehouden, werd daarna, onder den toevloed eener groote menigte even als de vorige dagen, in een gesloten rijtuig, onder kavallerie escorte naar de gevangenis teruggeleid.

Het geheele Nederlandsche publiek verbeidt nu gewis in angstige verwachting de ontknooping van het *vreeselijke* drama, hetwelk wij getracht hebben in al zijne phases, zoo beknopt mogelijk, met het oog op de ons gegunde kleine ruimte, als aanschouwelijk terug te geven.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.